

DIRVA

THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER

6907 SUPERIOR AVENUE, CLEVELAND, OHIO 44103

Telephone: 431-6344

Lietuvos Laisvės Kovos Metai

LIII.

Vasaris — February 5, 1968

Nr. 15

ILIUSTRUOTAS TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

ANTRASIS FRONTAS

PASKUTINIŲ DIENŲ DIPLOMATINĖ VEIKLA SIEKĖ ISSKIRTI BLEFĄ NUO TIKRĖNYBES: KO SIEKIA ŠIAURINĖ KORĖJA, SOVIETŲ SAJUNGA IR RAUDONOJI KINIJA? — TIK ISAIŠKINĖS JŲ INTENCIJAS, PREZIDENTAS JOHNSONAS PADARYS SPRENDIMĄ.

VYTAUTAS MEŠKAUSKAS

Dvi mįslės paskutiniųjų įvykių raidoje verčia kiek pagalvoti kiekvieną akylesnį laikraščių skaitytoją. Kodėl JAV delegatas Jungtinių Tautų Goldbergas neišskyrė Pueblo pagrobimo iš kitų Korėjos įvykių ir kodėl JAV paskelbė savo prašymą Maskvai paveikti Š. Korėją? Juk rodos aišku, kad jei sovietai norėtų padėti, jie tai padarytų visai slapta, bet jokių būdų ne viešai. Pirmuoju atveju atrodo, kad Goldbergas galėtų daugiau laimėti, jei Pueblo pagrobimą visai išskirtų iš Korėjos įvykių fono: laivas buvo tarptautiniuose vandenyse — jo pagrobimas buvo visai aiškus visų tarptautinių teisių ir papročių sulaužymas. JAV diplomatijos laikysena abiem atvejais verčia spėti, kad padėtis Washingtono laikoma labai rimta ir reikia skaitytis su galimybe, kad Korėjos įvykiai labai greitai galėtų išsivystyti į antrą frontą, kuris amerikiečiams šiuo metu nebūtų parankus.

Žinia, galima manyti, kad visi įvykiai buvo išprovokuoti pačios Šiaurinės Korėjos. Mat, kai Korėja buvo padalinta į komunistinę ir nekomunistinę pusę, jos šiaurinėje — komunistinėje — pusėje atsidadė beveik visos stambesnės pramonės įmonės, kurias čia buvo įrengę japonai. Tuo tarpu pietinė pusė buvo labai skurdi. Tačiau komunistinis šeiminkavimas buvo toks blogas, kad ir dabar šiaurinėje pusėje maistas ir rūbai yra racionuojami — 'ant kortelių'. Tuo tarpu pietinė Korėja su ame-

riekiečių pagalba gyvena, palyginti, ištaigingai. Sakau, palyginti, nes pagal Amerikos ar Europos standartą ir Pietų Korėjos pragyvenimo lygis yra žemas. Tol kol atrodė, kad visa Azija vis tiek atsiders komunistinėse rankose, baltasis gerbūvis ir raudonasis vargas neturėjo daug reikšmės, tačiau kai JAV vis dėlto apsisprendė pasipriešinti Vietnamui, padėtis pasikeitė. Daugelis šiaurės korėjiečių pradėjo nesuprasti, kam jiems reikia taip vargti. Kad tokiom nuotakom pasipriešinus, šiaurės Korėjos vyriausybei buvo reikalingas dabartinis įtempimas.

J. Alsopas iš tos prie-laidos padaro dvišvadas: pirma — Š. Korėjos vyriausybė bijo 'atvirkščios domino teorijos', pagal kurią vienam kraštui patekus į komunistų glėbį, tuo pačiu keliu nueis ir kiti. Šiuo atveju pietinio Vietnamo išgelbėjimas veiks atvirkščiai. Antra — Š. Korėja priešingai daugeliui amerikiečių, skaito, kad karo laimė Vietname pasisuko amerikiečių naudai.

Iš kitos pusės tačiau, atsargumas reikalauja skaitytis ir su galimu didesniu planu, kurio užnugaryje stovi pati Sovietų Sąjunga. Tokia galimybė verčia veikti atsargiau.

Visų pirma reikėjo išaiškinti Sovietų Sąjungos poziciją ir atskomybę. Štai kodėl viešai prašyta padėti išvaduoti laivą. Maskva tą prašymą kaip žinia atmetė, tačiau Kosyginas viešėdamas Indijoje bandė padėti bagatelizuoti, aiškindamas,

Š. Vietnamo bombardavimas bus toliau tęsiamas, kol...

• Š. VIETNAMO bombardavimas bus tęsiamas tol, kol priešas neparodys tinkamesnių ženklų, kad sustabdytų (bom-

kad turima reikalo su lokaliniu incidentu, liečiančiu tik korėjiečius ir amerikiečius, nors ir pabrėžė, kad dėl jo esą kalti amerikiečiai.

Sovietai turbūt nenorėtų viešo karo Korėjoje, nes skaitant vien korėjiečius, persvara yra Pietų pusėje — čia gyvena beveik 29 milijonai, o šiaurėje tik 12 milijonų. Tų ir moralė, jei jie būtų palikti vieni, nebūtų labai aukšta. Jei tačiau jiems į pagalbą ateitų kiniečiai ir karo veiksmai išsivystytų į amerikiečių-kiniečių karą. Maskva eventualiai galėtų tik džiaugtis.

Dėl viso prašosi išvada, kad Maskvai naudinga nauja įtampa — antras frontas — Korėjoje, tačiau ji greičiausiai nenorėtų tokių kautynių, kurios sudarytų riziką jai pačiai. Savaimė aišku, kad Washingtonui antras frontas šiuo metu mažiausiai reikalingas, tačiau būtų neparanku ir nustoti "veido".

bardavimų) nereikš dar daugiau terorizmo ir agresijos, pareiškė prez. Johnsonas.

• JAV VYRIAUSYBĖ sutinka derėtis dėl laivo Pueblo įgulos paleidimo su Š. Korėjos atstovais Pannunsono paliaubų komisijoje.

Anksčiau tokie pasitarimai dėl belaisvių paleidimo tęsdavosi virš metų laiko.

• KOMUNISTAI NUSTOJO virš 10 tūkst. žuvusių karių ir partizanų jų pradėtoje teroristinėje ir savižudiškoje kovoje dėl P. Vietnamo miestų ir karinių bazių. Istorinis karalių miestas Hue eina iš rankų į rankas. Paskirose vietovėse apsišaudoma dar ir Saigone.

Pagal Hanoi radijo pranešimus, komunistų puolimai nukreipė į 40 miestų.

• AMERIKIEČIŲ SPAUDA reiškia pasipiktinimą P. Vietnamo vyriausybės ir jos saugumo organų apsilėidimu, leidusiu komunistams suorganizuoti puolimus, kurių pasirodymai negalėjo būti nepastebėti. JAV ambasados, Vietnamo prezidento rūmų ir karinių būstinių užpuolimai pačioje sostinėje esą be precedento.

• KANADOS SKAUTŲ vadovo padėjėjas, aviacijos vicemarshalas Harvey vasario 7 atvyks į Torontą tartis su 6 tautybių skautų vadovybių sudaryta taryba. Keliamas klausimas įvairių tautybių skautų organizacijoms išrūpinti platesnį pažinimą, nelaikant jų "pamestinukais".

• VARŠUVOJE susirūpinta vis augančia ir besiplečiančia ubagų profesija, kuri esanti gėdinga vyriausybės ir komunistų partijos problema. "Socialistinėje valstybėje", rašo Varšuvos laikraštis Polityka, "tai nepakenčiama apraiška ir gėda, nes komunistinėje santvarkoje ubagų neprivalo būti".

Tuo tarpu ubagai ne tik kad ubagauja, bet yra tiek gerai suorganizuotą, jog net tikslus ubagavimo vietos paskirstymas tvarkomas "pagal planą". Vienam ubagai iš Varšuvos išsikeičiant, jis savo vietą pardavė už 10,000 zlotų kitam.

• KOMUNISTŲ DIPLOMATI kalba, jog Hanoi taikos signalus siuntė visą gruodžio mėnesį, naudojant įvairiausius kanalus, kaip Vatikaną, JTO gen. sekretorių U Thant, Indiją, Lenkiją ir Noervegiją. Savo siūlymus jie paskelbė viešai, kai nematė jokios reakcijos iš Washingtono. Gi Washingtonė aiškina, kad siūlymais negalėta naudotis todėl, kad juose išjungiamas Vietnamo padalinimas. Kitaip sakant, Hanoi visą Vietnamą įjungia savo derybų orbiton, kaip vienetą. Nenuostabu,

Komunistų teroristiniai veiksmai gi ir reiškiasi visur, neišskiriant net JAV ambasados Saigone.

• ITALIJOJE GIMES Edward D. Re (tariama "ray") numatomas skirti sekretoriaus asistentu švietimo ir kultūros reikalams. Buvęs St. John universiteto New Yorke teisių profesorium, šiuo metu jis tvarko valstybės departamento tarptautinius "kultūrinio bendradarbiavimo" reikalus.

KUBOS CUKRUS LIETUVOJE

Pavenčių cukraus fabrikas (netoli Kuršėnų, Šiaulių aps.) statytas dar nepriklausomos Lietuvos laikais, šiuo metu dirba pilnu apkrovimu. Rudenį ir žiemą perdirbinėja į cukrų cukrinius runkelius, išaugintus čia pat Lietuvos kolchozu-

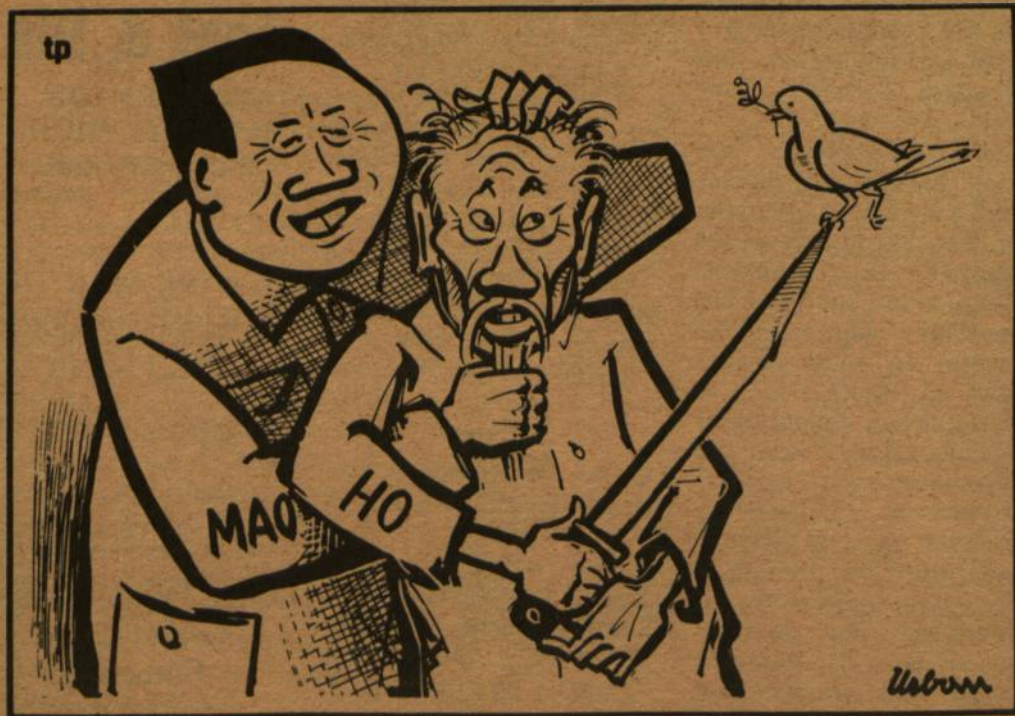
VIRŠUJE: Pasaulio Lietuvių Bendruomenės III-jo Seimo ruošimo komitetas neseniai buvo susirinkęs New Yorke apsvartinti seimo paruošiamuosius darbus. Nuotraukoje sėdi iš kairės: dr. M. Kregždienė, dail. V. Jonynas, dr. A. Nasvytis, komiteto pirm. J. Šlepetys, V. Jonuškaitė-Leskaitienė, A. Vakselis, A. Reventas, Stovis V. Steponis, V. Radzivanas, J. Vilpišauskas, J. Gasiliūnas, I. Sandanavičiūtė, A. Sperauskas, Z. Dičpinigaitis, G. Nutautaitė ir V. Padvarietis.

R. Kisieliūso nuotrauka

se. Okai cukrinius runkelius pabaigia, tada būna atgabenama iš Kubos taip vadinamų pusfabrikų — nebaigtų perdirbti į cukrų cukrinių švendrių. Ir taip fabrikas tas cukrašvendres perdirbinėja iki sekančio rudens sezono. Tokiu būdu Lietuvos gyventojai, kad ir nežinodami, turi progos paragauti Fidel Castro krašte auginto cukraus...

Taip atrodo Palangos jūros tiltas, po praeitą rudenį pajūriu nusiatusios audros. Tiltu grindinys buvo išdraskytas ir liko kyšoti tik poliai... Pajūrio restoranai ir daugybė namų buvo visiškai nušluoti, o pušyne išverstos šimtametės pušys.

Mao: -- Tu juk nepavargęs! Žudyk!

SPORTININKŲ SUVAŽIAVIMAS TORONTE

Atidarytos durys bendradarbiavimui su okupuota Lietuva...

Š. Amerikos lietuvių sportininkų suvažiavimas įvyko Toronte sausio 27-28 d.d. Jį atidarė CV pirm. S. Krašauskas, pasveikindamas atvykusius sportininkus savų reikalų išgildinimui.

Sveikinimo žodyje Lietuvos gen. konsulas dr. J. Žmuidzinas pažymėjo, kad ir jis sportuoja jau 50 metų, kaip šachmatų mėgėjas, taip pat palinkėdamas sportininkams sėkmės jų darbuose.

Dėmesio vertas yra KLB-nės Toronto ap. valdybos pirm. adv. G. Balčiūno sveikinimas, kuriame jis pareiškė, kad sportas šiame kontinente yra labai svarbi gyvenimo sritis, bet kartu liūdna, kad lietuviškoji visuomenė bei jos veiksniai to pilnai nesupranta, sporto neremia, tuo pačiu nustodami vienos efektingiausių tautinės reklamos ir propagandos priemonių, nes joks minėjimas neatstos pasaulinio masto sportinio atsiekimo propagandinės vertės. Toliau, kaip pareiškė Toronto LB pirm. G. Balčiūnas, sportas dar vaidina ir kitą labai svarbų vaidmenį, būtent tautinio auklėjimo srityje, sukurdamas progą lietuviškam jaunimui susiburti tautiniuose vietuose. Ir ne paslaptis, kad lietuviškojo sporto padėtis išeivijoje yra liūdna. Toronto ap. valdyba suprasedama sporto reikšmę, ši klausimą ne kartą svarstė, priedamas išvados, kad trys faktoriai neigiamai veikia į sporto išsivystymą L. B-nė:

1) sporto kadrų stoka; 2) visuomenės apatija sporto reikalams; 3) finansiniai sunkumai. Tad ir adv. G. Balčiūno linkėjimai buvo tuos sunkumus išspręsti, pav. įsteigiant sportininkų tėvų komitetus, kurie panašiai veiktų, kaip skautų ar ateitininkų tėvų komitetai. Tad ir iniciatyva turi išplaukti iš suvažiavimo dalyvių, gal pirmą kartą taip nuodugnai išnagrinėtus ir su pasiūlymais duotus linkėjimus KLB-nės atstovas, Toronto LB pirmininkas, užbaigė savo žodį. Dar sveikino JAV LB vardu P. Žumbakis.

Suvažiavimo pirmininkais buvo pakviesti V. Kleiza (iš Chicagos) ir J. Balsys (iš Toronto) ir sekretoriais A. Barzdukaite ir A. Motiejūnas (iš Clevelando). Mandatų k-ją sudarė iš J. Bulionio, K. Šapočkinio ir Šlekio. Perskaitytas ir su mažom pataisom priimtas pereinamo susirinkimo protokolas. S. Ginchauskas davė ŠALFASS trijų metų finansinę apyskaitą, kuri atrodė taip: pajamų \$4480,12 ir išlaidų buvo \$4550,12.

Apie nuveiktus CV darbus platų pranešimą padarė pirm. S. Krašauskas, kartupareikšdamas valdybos atsistatydinimą. Pasirodo, kad į Kultūros Kongresą CV oficialiai nebuvo pakviesta.

Sekė SA vadovų pranešimai. Kanados SA vad. K. Lukošius pareiškė, kad 1967 m. Kanados SA pradėjo veiklą su dviem Toronto klubais, tik kiek vėliau "atsiliepė" Hamiltono LSK Kovas ir išikūręs naujas Londono LSK Tauras. Iš dviejų klubų -- Montrealio Tauro ir Rochestero Sakalo jokių veiklos žymių negaunama. Registruotų narių -- 190 ir kasoj yra 171.76 dol. Pranešė krepšinio, stalo teniso ir golfo turnyrai. Rytų SA vad. A. Vakselis negalėjo į suvažiavimą atvykti, neatsiūsdamas net raštiško pranešimo, o V. Vakarų apygarda yra be vadovo. V. Kleiza, Garbės Teismo pirm. pranešė, kad jokių skundų nebuvo, tačiau buvo prarasti naujos CV rinkimai.

Krepšinininkų išvykos į Lietuvą klausimą suvažiavimo pirm. V. Kleizos pakviestas pradėjo S. Krašauskas, nurodydamas, kad CV davė savo viešą pareiškimą spaudoj, kartu paskaitydamas Aro, Neo-Lithuania ir Cicero Ateities klubų laiškus, kurie buvo priešingi šiai išvykai. R. Dirvonis sako, kad išvyka padaryta grynai privačios iniciatyvos ribose, jis turi net atsivežęs ir filmą, surištą su tos grupės kelione pavergtoji Lieuvoj. Jei-gu jis yra kaltinamas, pareiškė R. Dirvonis, jis nematęs ir neturįs reikalo suvažiavime teisintis.

P. Žumbakis siūlo, kad pirmiausiai būtų svarstomi Aro, Neo-Lithuania ir Ateities klubų skundai CV. K. Baronas siūlo, kad R. Dirvonis atsakytų į šiuos klausimus: 1) iš kurios pusės ("šiapus" ar "anapus") atėjo krepšinininkų išvykos iniciatyva? 2) iš kur gauti finansai šiai išvykai?

R. Dirvonis sako, kad tuos klausimus galima atsakyti dviem sakiniais, bet jis duosias platesnį pranešimą. Šis reikalas buvo plačiai nagrinėjamas Detroito ir Clevelando suvažiavimuose, privačiai diskutuojamas. Tremties - išeivijos sporto s-ga negali oficialiai kelionės į Lietuvą rengti, tačiau nieks neuždraus privačios iniciatyvos ribose. Toliau, kaip pareiškė R.D. 1966 m. gruodžio mėn. Chicagoje vienas "žmogus" (turbūt vienas asmuo, kurio pavardės R.D. nepasakė, tad ir tegul jis palieka "X" -- K.B.) jį užklausė, kas įvyko Detroito. R. Dirvonis tam "X" išdėstė visą padėtį, kad ŠALFASS oficialiai ruošti krepšinininkų išvyką į Lietuvą negali. Tačiau "X" vėliau telefonu jam pranešė, kad jis suras ir "žmogų" Lietuvoj. R. Dirvonis sutiko ("aš čia, jis -- ten") ir 1967 m. sausio mėn. buvo gautas laiškas iš Lietuvos, kuriame rašoma -- viskas tvarkoj, darysim viską, ką galim. Pokelių dienų vėl gautas laiškas, kuriame sakoma, kad kalbėta su įtakingais asmenimis ir jie suinteresuoti išvyka. Jūsų (t.y. Chicagos -- K.B.) komanda būtų tikturistinė, nereprezentuotų JAV lietuvių. Mūsų išeivių sąlygos: mes neatvažiuojam su politinėmis aspiracijomis, simpatijomis pavergtai Lietuvai.

Finansai -- nė cento negauta iš pavergtos Lietuvos. Apie 12 tūkst. dol. surinkta iš privačių asmenų JAV ir Kanadoj, pritariančių šiai išvykai.

Diskusijos. P. Žumbakis sako, kad krepšinininkai vyko 50 m. revoliucijos proga, nors R. Dirvonis sako, kad ten nebuvo jokio politinio antspalvio. Jie važiavo, kaip išeiviai -- pabėgėliai iš JAV ir Kanados. Sportiniu atžvilgiu -- niekuomet lietuviai krepšinininkai taip blogai nepasirodė kaip pavergtoji Lietuvoj. Prieita net juk prie "peštynių", kas turi komandą treniruoti (oficialiu treneriu buvo R. Dirvonis -- K.B.), jie važiavo ir iš politinio taško, nežiūrint priešingo nusistatymo sporto s-gos CV, mūsų veiksmų. Pacitavo Chicagos Daily News (berods š. m. sausio mėn. 12 nr.) ištrauką, kur rašoma: "or visiting Lithuanian-American basketball team will be pictured with clear intimation, that they cheated in the game". Dar toliau -- ko-

kiu būdu jie galėjo vykti privačiai, jeigu jie net buvo įsteigę Inc. organizaciją? P. Žumbakis siūlo suvažiavimui išvykos dalyvius ir organizatorius iš s-gos išbraukti, arba bent metams suspenduoti. Pasisako ir daugiau atstovų.

Būdingesni: klausimas labai jautrus, CV sporto S-gos statusas nedraudžia rengti privačiai kelionės į Lietuvą; jie išvykdami žalos nepadarė; "išmesti" iš s-gos nėra reikalo; reikia ieškoti kokių nors būdų vežimą sulipdyti; negalima prieiti prie sporto s-gos skilimo. Ir vėl R. Dirvonis: nėra reikalo ginčytis. Gaila, kad JAV ir Kanados lietuviškoji spauda parodė didelę netoleranciją. Tuo tarpu, priešingai P. Žumbakio nuomonei, Lietuvos spauda plačiai rašė, duodamas suvažiavimo dalyviams vilniškės Tiesos ir Sporto straipsnių ištraukas. Toliau, kaip R. Dirvonis pasakė, mūsų spauda, kontroliuojama vienos frakcijos, buvo šiai išvykai priešinga, tad ir mūsų spaudos priešingas nusistatymas, gal padėjo net gauti vizas. Ta išvyka reikalavo ir tam tikro lankstumo. Ir vėl diskusijos, galutinai išvykos klausimą stant balsavimui: Ar išvykos dalyviams ir organizatoriams ŠALFASS suvažiavimas taiko sankcijas už jų dalyvavimą išvykoj į Lietuvą -- taip ar ne? Slaptu balsavimu suvažiavimas pasisakė: NE -- 33 balsai, TAIP -- 8 balsai, susilaikė 3. Tokiu būdu, šis suvažiavimas plačiai atidarė duris tolimesniam sportiniam bendradarbiavimui supavergta Lietuva.

Štai Vilniaus Sportas 1967 m. lapkričio mėn. 30 d. straipsnyje "Taip buvo vasarai baigiantis" aprašydamas Chicagos krepšinininkų kelionės pasėkmes, pabaigoj sako: "o tarp Amerikos lietuvių sportininkų eina kalbos apie tolesnius ryšius su Lietuva. Kam dabar važiuoti, ką pas save kviesit? Šachmatininkus, tinklininkus (R. Babickas lankėsi kartu su krepšinininkais -- K.B.) ar vėl krepšinininkus? Kol kas tai tik kalbos. Bet pradžia padaryta graži!"

Organizuojamos "aplink pasaulį per 80 dienų" krepšinio išvykos komiteto vardu pranešimą padarė P. Žumbakis. Org. k-tas turėjo 4 posėdžius. Jau užmegsti ryšiai ir gauti atsakymai iš Australijos, N. Zelandijos, Japonijos, Prancūzijos, Anglijos, Šveicarijos, Tailando. Finansai: 1/3 buvo numatyta gauti iš federalinės valdžios, likusią dalį surinkti iš mūsų visuomenės (ar ne vėlu? -- K.B.). R. Babickas sako, kad mes per daug dėmesio kreipiame į krepšinininkus, norėdami surinkti 22 tūkst. dol., kai

Be žodžių...

tuo tarp nepajėgiam surinkti 75 dol. nuvežimui komandos į pabaltiečių pirmenybes. Kasoj turime 75 dol. ir planuojame kelionę aplink pasaulį. Reikia pastatyti ant stiprių kojų pačią sporto s-gą.

Gaila, bet teisingi clevelandiškio žodžiai, visiškai nerado atgarsio, nes prie to, dar reikėtų pridėti klubų stovį, varšos kursus, trenerių ir kadrų paruošimą. Bet atrodo, kad mes pasidarėm "skrajojančiu olandu", mieliai keliaudami surinktais pinigais po platų pasaulį... nors stovime ant molinių kojų. Pranešus A. Bielskui pabaltiečių sportinę veiklą, suvažiavimas buvo atidėtas sekmadieniui, kadangi R. Dirvonis turėjo dar atsivežęs išvykos filmą, kuri buvo žiūrима 2/3 suvažiavimo dalyvių.

Sekmadienį nagrinėta Sporto žurnalo, sportinių žaidynių ir kt. reikalai.

K. Baronas

SUVAŽIAVIMO NUOTRUPOS

* SPORTO žurnalo red. K. Čerkeliūnui išteiktas gražus atminimas su įrašu: "Kęstučiui Čerkeliūnui už nuopelnus lietuvių sportui".

* CENTRO VALDYBA trijų metų kadencijoj turėjo 32 posėdžius, parašė 306 raštus ir 89 pranešimus.

* DAUGELIS klausė, kodėl išvykos krepšinininkai nežaidė Kaune? Atsakymai gan keistoki -- neturėta didelės salės, nes KK Rūmuose žiūrovai netilptų, o halė buvo užimta Ukrainos ledo baletu. Atrodo, kad Vilniaus Statybos halė, kurioje vyko Chicagos krepšinininkų rungtynės, yra buvusi bažnyčia.

* SUVAŽIAVIMAS vyko po TT Pranciškonų stogu ir jame dalyvavo sportininkų kapelionas Tėvas Paulius, tačiau už miršta pradėti malda... Tačiau TT pranciškonai buvo stipriai vaišingi ir net bilietus į koncertą sumažino pusę kainos. K.B.

EXPO PARODOS KNYGOS -- Į ŠIUKŠLYNĄ!

Kas praeitą vasarą lankė Montrealyje Pasaulinę parodą -- EXPO 67 -- ir lankė Sovietų Sąjungos paviljoną, prisimins, kad keliose vietose buvo padėtos knygos, į kurias lankytojai

galėjo įrašyti savo pastabas ir sveikinimus sovietiniams rengėjams. Nemaža tokių įrašų padarė ir lietuviai, paviljono lankytojai, daugiausia šalininkai "bendradarbiavimo su kraštu", manydami, kad šios knygos bus nugabentos į Maskvą ir padėtos garbingoje vietoje. Didelem ir karčiam tokių gerbėjų nusivylimui turime pranešti, kad sovietai visas tas svečių knygas, parodai pasibaigus išmetė į šiukšlyną. Tris jų rado vienas ukrainietis, dirbęs kaip darbininkas parodai pasibaigus betvarkant parodos aikštyną, ir dabar jas laiko kaip tam tikrą suvenirą. - ab

HELP WANTED MALE

**BORING MILL
OPERATORS
DIE MAKERS
DIE TRYOUT
PUNCH
FINISHERS
Die Barbers
SHAPER
OPERATORS
MUST HAVE
8 YEARS
EXPERIENCE
Congress
Tool & Die**

3300 DENTON
DETROIT, MICH.
313 — 871-9202
(13-15)

**PLANT
MAINTENANCE
MECHANIC**

Canning factory, year around operation. Should have experience in: welding, electricity, refrigeration. Competitive salary and benefits.

Contact: Mr. Tusken, Personnel Supervisor.

**Dawn Fresh Division
Green Giant
Company**
NILES, MICHIGAN
616 — 683-5100
(15-17)

PETKUS
LAIDOJIMO ISTAIGA

MARQUETTE PARK CHICAGO
2533 W. 71 St. Tel. GR 6-2345-6

CICERO ILLINOIS
1410 S. 50 Ave., Tel. TO 3-2108-9

TRYS MODERNIOS KOPLYČIOS

DIRVA

The Lithuanian Newspaper

Established 1915

6907 Superior Avenue, Cleveland, Ohio 44103

Telephone: 431-6344

Second-Class Postage paid at Cleveland, Ohio.
Published every Monday, Wednesday and Friday except in case
of Holidays by American Lithuanian Press Radio Ass'n
VILTIS, Inc. (Non-profit).

Subscription per year \$13.00. Single copy 10 cents.

Editor-in-chief Jonas Čiuberkis.

Prenumerata metams \$13.00, pusei metų \$7.00. Dirva išeina:
tris kartus į savaitę, išskyrus šventes ir du kartus
liepos ir rugpjūčio mėnesiais.

Redaguoja:

Jonas Čiuberkis ir Vytautas Gedgaudas

KAI PASIGENDAMA JAUNŲ VEIDŲ

Dabar tik atklydusioje Europos Lietuvos kalėdinėje laidoje R.E. Maziliauskas, aptardamas 1967 m. Varpo žurnalą, tarp kitų įdomių minčių, pastebi ir tokių reiškinių mūsų politinių grupių gyvenime:

"Pernai JAV įvykęs varpininkų suvažiavimas iliustruojamas trimis nuotraukomis: jose nematyti nė vieno jaunesnio, bent vidurinėsios kartos atstovo veido. Tuo varpininkai - liaudininkai, beje, nesiskiria nuo kitų partinių užsienio lietuvių susigrupavimų. Tekyla klausimas, kodėl taip yra? Gal atsivežtinės mūsų partiškai politinės tradicijos nepatraukia jaunesniųjų užsienio lietuvių? O gal jos, tos tradicijos, nebeatitinka dabartinei tikrovei ir šiuolaikinio žmogaus politinei sampratai?"

Vienas kitas tose nuotraukose pasirodęs veidas susirauks, nepripažintas net viduriniajai kartai, bet pati problema, jaunesnėsios kartos įjungimas į mūsų srovinių susigrupavimą, nėra išspręsta. Ir straipsnio autorius savo mintį baigia klausimais, atsakymus surasti palikdamas tiems, kurie tąja problema turėtų gyviau susirūpinti. Kad klausimas aktualus, žino ne vieni varpininkai - liaudininkai. Jaunesniųjų veidų pasigenda ir kitos organizacijos. Pavyzdžiui, ALTS-gos Clevelando skyrius savo metiniame susirinkime nutarė tą klausimą iškelti ir nagrinėti specialiai tam tikslui susirinkus.

Reikia manyti, kad ir kitose, gyvenančių veiklą rodančiose organizacijose, būtų pravartu tą klausimą kelti ir pasvarstyti. Mat, neužtenka vien tik susirinkime ar straipsnyje klausukais operuoti, bet įsigilinti į priežastis atvirai jų ieškant ir -- ne vien tik jaunąją kartą kaltinant. Mat, teko ir jaunesniųjų susirinkime išgirsti klausimas -- na, gerai, ateisime į susirinkimus, bet ką gi ten atėję veiksim, pagaliau, kur ir kada tie susirinkimai būna ir kokios juose problemos keliamos. Ką atėję galėsime teigiamo atsinešti ir priekurių darbų prisidėti?

Matot, ir jaunieji renkas, panašias problemas kelia. Tik gal ir jie kartais reikalą turi užbaigti tais klausimais atsakymo negavę.

Toje srityje yra tuštuma. Pats laikas veiklesnėms organizacijoms pasirūpinti gyvenimišku jos užpildymu. Kai užsimegs tampresnis kartų ryšys, gal gi atsiras ir atsakymai į kilusius klausimus ir -- organizacijų nuotraukose pasirodys jaunesniųjų veidų.

Mums rašo

NE LAIŠKAIS...

Dirvos sausio 29 laidoje J. Penkiūnas dėl laiško, pasiųstą L. Welk ir Ed. Sullivanui, abejoja "ar susilauks teigiamo atgarsio". Gerbiame J.P., jei mes abejotume, tai iš viso nereikėtų nieko daryti. Net jei gu ir per spaudą, ir per radiją, ir per televiziją labai rimtai pasirodys, tai ir tada nesitikim, jog Lietuva bus laisva. Net ir Amerikos karinė galybė vis dar nenugali nykštuko. Tačiau vilčių nenustojia. Todėl ir mes, lietuviai, darykime visa tai ką galime, kur galime.

Detroito kultūros skyriaus susirinkimas bu-

vo suauktas tik sausio 14 d., o laiškas R. Welk buvo išsiųstas jau 17 sausio. Tuoju po to buvo išsiųstas ir Ed. Sullivanui. Ar ką padės, ar ne, bet mes tikimės, kad padės ir kad jie duos numatytą dieną ar vėliau, tai nėra esminis reikalas.

Jei J.P. turi gerų, teigiamų sumanymų ir nori įsijungti į šią Jubiliejinę Laisvės Kovos Metų darbą, prašome pasiūlyti patarnavimą vyr. komiteto pirmininkui J. Urbanui ar paskambinti man.

Bus malonu pasikalbėti ir įtraukti į darbą.

A. Musteikis
Kultūros sk. pirm.
Detroit, Mich.

Skaityk ir platink
DIRVĄ

Jungtinio Finansų Komiteto pirmininkas prel. J. Balkūnas su komiteto išleistais pardavimų ženklais, Apačioje didelis ženklas su užrašu "Communist Russia get out of Lithuania" skirtas klijuoti prie automobilio buferio, mažesnis su Vyties ženklu skirtas klijuoti prie automobilio lango ir kiti ženklai skirti klijavimui ant vokių. Šiuos ženklus ir laimėjimų knygetes galima įsigyti komitete: 29 W. 57 St, New York, N.Y. 10019.

C. Binkins nuotrauka

MUMS RAŠO

Jungtinio Finansų Komiteto vajaus reikalu besiaiškinant

Sausio mėn. 24 d. Dirvoje tilpo dr. D. Degesio straipsnis "Jungtinio Finansų Fondo Reikalai", kuriame yra išvardintas to "fondo" sąstatas. Iš to "fondo" pavardžių aišku, kad rašoma ne apie kokią naują fondą, bet apie Lietuvos Valstybės Atstatymo Penkiasdešimt Metų Jungtinio Finansų Komiteto Clevelando Skyriaus, arba trumpai -- JFK sudarymą. Kadangi mūsų gero bičiulio straipsnyje yra ir daugiau netikslumų, kurie liečia labai svarbų reikalą, tenka dėl to straipsnio nuodugniau pasisakyti.

Dr. D. pasidžiaugia, kad atsirado žmonės, kurie imasi būtinai reikalingo finansų telkimo darbo, tik apgailestauja, kad komitetas buvo išrinktas LB suauktame susirinkime. Dr. D. nuomone, tasai komitetas neatstovauja lietuviškų organizacijų ir kad "Mūsų didžiausias politinis organizacinis vienetas ALT irgi ne visiškai pritaria šiai tik ką suorganizuotai grupei" ir mano, kad jis (ALT) turi tam pagrindo. Atseit, gerai daro, kad nepritaria. Toliau minėtame straipsnyje pabrėžiama ALT reikšmė politinės veiklos vystyme Washingtone ir ragina jo neignoruoti, nes "ALT aktyvus dalyvavimas šių metų Lietuvos Nepriklausomybės propagandoje bei finansų telkime yra būtinas. Gi komiteto pavadinimas Jungtinių Finansų Fondu jam dar neduoda teisės keistini susitovėjusių parengimų tvarką bei valdyti visus finansus."

Gal labiausiai mus stebina dr. D. išvedžiojimas, kad JFK nėra legalus vienetas vieninam darbui dirbti, nes "Bendruomenės valdybų suauktas susirinkimas dar nėra juridinis vienetas, galintis atstovauti visas mūsų lietuviškas grupes". Pats straipsnio autorius, atrodo, pabūgo tokio stipraus pareiškimo, nes sekančia

me sakinyje pats daleidžia, kad gal būtų ateityje Bendruomenė pasidarys panašiu (legaliu) vienetu...

Nesileisdami į diskusijas dėl LB apylinkių valdybų kompetentingumo suaukti savo jurisdikcijoje gyvenančių lietuvių susirinkimo bendriams ir visus lietuvius liečiančiais klausimais, konstatuosime tik, kad bendras finansų telkimo vėjus šiais suaktyvintais metais buvo sutartas tarp centrinių LB organų ir politinių veiksmų dar prėjusių metų pradžioje. Tam tikslui ir buvo sudarytas tarp-organizacinis organas JFK su centru New York.

1967 rugsėjo 3 d. JFK pirmininkas prel. J. Balkūnas lankėsi Clevelande ir dalyvavo pasitarime su LB abiem apylinkių valdybomis, ALT skyriumi, gyvenančiais Clevelande VLIK'o nariais ir spaudos bei radijo atstovais. Buvo sutarta, kad ALT ir abi apylinkių valdybos deleguos po lygų skaičių atstovų į tą bendrą komitetą. Deja, po poros mėnesių ALT skyrius pranešė, kad tame komitete dalyvauti nebegali, nes tam dalyvavimui priešinas ALT centras Chicagoje.

LB apylinkių valdybos vienos nenorėjo imtis atsakomybės, todėl ir suaukė sausio mėn. 7 d. Clevelando lietuvių visuomenės susirinkimą. Inž. A. Pautienis labai išsamiai paaiškino susidariusią padėtį ir pabrėžė, kad tokiai rinkimo procedūrai pritaria LB Centro valdyba ir JFK centras. Susirinkimas užgrybė LB iniciatyvą ir minėtąjį k-tą išrinko.

Išrinktasis k-tas pilnai pritaria dr. D. minčiai, kad "Visuomenės entuziazmas remti kokią nors idėją atsiranda tada, kai ta idėja yra patraukli, konkreti ir vykdoma vieningo komiteto". Tad k-tas dar savo pirmam posėdyje vienbalsiai nutarė kreiptis į ALT Clevelando skyrių,

raginant juos finansų vėjus akciją šiais metais Clevelande pravesti bendrai pagal iš anksto sutartą surinktų pinigų paskirstymo proporciją tarp ALT ir JFK. Kai kuriems ALT nariams pasipriešinus, tas mūsų siūlymas atkrito, bet šiuo metu jau suradome kompromisą. Kai tik to susitarimo detalės bus galutinai išdirbtos, JFK ir ALT sutartinai tą paskelbs Clevelando lietuvių visuomenei. Kaip matote, ALT skyrius Clevelande ne tik pritaria JFK veiklai, bet žada jo akciją ir paremti.

Straipsnio pabaigoje dr. D. nusikundžia, kad nėra JFK konkrečių planų, kurie parodytų kur tie surinkti pinigai nu eis ir siūlo, kad būtų remiama ne tik politinė, bet taip pat ir kultūrinė mūsų gyvenimo veikla. Drauge autorius išpėja, kad kultūrinės veiklos rėmimas gali būti komplikotas reikalas, nes daugumas aukotojų nėra nei modernistai nei

ekstremistai, tad, pagal dr. D. fondas turėtų vadovautis daugumos nuomone, o ne agresyvių žmonių ambicijomis.

Savo bičiulio nuraminimui tenka konstatuoti, kad:

1. JFK Clevelande yra centrinio k-to padalinys, tad visa jo akcija bus vedama pagal centro direktyvas.

2. Ir LB ir politiniai veiksniai yra paskelbę šių metų veiklos programą, iš kurios matosi kuriems tikslams tie pinigai bus reikalingi.

3. JFK centras iš savo pusės yra pakartotinai skelbęs atsišaukimus į visuomenę ragindamas ją šiais metais gausiau aukoti ir taip pat nurodądamas kokius darbus yra numatyti, kurie laukia lėšų.

4. JFK Clevelando skyrius netolimoje ateityje tuos projektus paryskins.

5. Tarp centrinių organizacijų yra susitarta, kad iš JFK sutelktų finansų 50% eis kultūriniais ir 50% politiniams veiklos darbams paremti.

6. Kultūriniai projektai LB Centro valdybos buvo patiekti LB Tarybos sesijai svarstyti. Jie visi yra tos Tarybos priimti ir visi spaudoje paskelbti.

7. JFK nesikėsina keisti nei "nusistovėjusios parengimų tvarkos, nei valdyti visus finansus". Jis tik ryžtasi jungtinai teikti lėšas šių suaktyvintų metų Lietuvos išlaisvinimo bei lietuvių išlaikymo akcijai finansuoti.

Mes tikime, kad didžioji dauguma tautiečių nesitenkina skambiais žodžiais savo patriotizmui įrodyti, bet griežiai konkretaus darbo ir pasiaukojimo. Pasiaukojimo forma, deja, šiuo metu yra labai ribota ir gal net vienintelė -- būtent piniginė auka. Tenka tik apgailestauti, kad dėl susidėjusių aplinkybių vėjus pradžia yra pavėluota. Tačiau JFK pasitiki clevelandiečių dosnumu ir pareigos supratimu. Iš anksto dėkojame už aukas ir už pagalbą tų aukų rinkime.

Dr. Antanas Butkus

NAUJOS, IDOMIOS KNYGOS!!! UŽSISAKYKITE PER DIRVĄ!!!

A. Merkelis — SMETONA — Monografija	\$12.00
V. Šliogeris — A. SMETONA — ŽMOGUS IR VALSTYBININKAS	\$2.00
O. J. C. Norem — TIMELESS LITHUANIA	\$4.00
B. Armonienė — PALIK AŠARAS MASKVOJE	\$3.00
St. Yla — MODERNI MERGAITE	\$4.00
K. Donelaitis — METAI (THE SEASONS)	\$3.00
Vytė Nemunėlis — MEŠKIUKAS RUDNOSIUKAS	\$3.00
Red. K. Barėnas — TREČIOJI PRADALGĖ LITERATŪROS METRASTIS — kietais viršeliais	\$3.75
Gr. Šimukonienė — SU DAINA — Lietuviškų dainų rinkinys	\$2.00
J. Budrys — KONTRŽVALGYBA LIETUVOJ	\$2.50
J. Švaistas — DANGUS DEBESYSE	\$2.50
Pr. Alšėnas — MARTYNAS JANKUS	\$4.00
R. Skipitis — NEPRIKLUSOMA LIETUVA	\$7.00
Dagys — SKULPTŪRŲ IR PAVEIKSLŲ REPRODUKCIJOS (angliškų įvadu ir parašais)	\$6.00
A. Vaičiulaitis — GLUOSNIŲ DAINA — PAVADIMAI	\$2.50
J. Mekas — PAVIENIAI ŽODŽIAI — POEZIJA	\$4.00
A. SKĖMOS RASTAI I tomas	\$6.00
R. Rasa — MEILĖ TRIKAMPYJE	\$3.00
Ant. Ramūnas — IS SUTEMŲ Į AUSRĄ	\$6.00
J. J. Daužvardis — POPULAR LITHUANIAN RECEIPES	\$2.00

DIRVA,
6907 Superior Avenue,
Cleveland, Ohio 44103

AKIMIRKOS

BRONYS RAILA

VĖL ORGANIZUOJAMĖS...

Kai po karo Vokietijoje pabėgėlių stovyklose buvo entuziastų pasiryžta vėl atsteigti Lietuvos Žurnalistų Sąjungą, nelyginant vėl "atstatyti Lietuvos nepriklausomybę", - prieš 20 metų su viršum (1947.XI.14) parašiau tenėjusiam Minties dienraščiui vieną "akimirką", vardu - Padrikusi profesija. Vėliau ją pakartojau straipsnių rinkinyje "Iš paskendusio pasaulio", bet svyrudamas ir su nerimu: ar gerai sakyti, kad žurnalizmas - pakrikusi profesija! Ar tai ne kilnių ir šventų dalykų įžeidinėjimas, kuo ligi šiol mane paprastai kaltina malonūs kolegos?

Žmogui lemta klysti, tik smerktina tas pačias klaidas kartoti. Bet anas būdvardis prie žurnalizmo profesijos, man rodos, bus vienas iš nedaugelio, kur dar nepavyko klaidos padaryti. Lietuvių vybės dirvoje žurnalizmas ir toliau paliko profesiją, kurios dalyviai labiausiai padrikę, išsiplašę ir vis nesusiorganizavę. O vis dar gyvi, vis vegetuoja, kartais net žydi, it gėlės. Ką čia gėlės, - tai greičiau piktžolės, gajos ir žiema ir vasara, kasdien ir kasmet vis prasikalančios pro gruodą ir sniegą, aplink akmenis ir sausrą, iškenčiančios mažai patręšiamoje žemėje be drėgmės.

Kai neseniai Dirvoje paskaičiau kolegos A. Mustelkio paruoštą pasikalbėjimą su naujai išrinktu Lietuvos Žurnalistų Sąjungos pirmininku Vytautu Alantu, tai taip ir nudžiugau iš susijaudinimo. Profesinė santvarka nepasikeitė,

viskas po senovei, tik kiek blogiau. O tai ir yra kiekvieno padrikimo normali raida į tobulumą.

Sąjungos Centro Valdyba vėliau atskleis savo darbuotės ruošiamus planus. Kokie jie galės būti, jau labai aišku iš kelių pasikalbėjimų išaiškintų ir teisingų duomenų. Gudriai paklaustas, ar būnant Žurnalistų Sąjungos pirmininku kartais jam nepritrūks daugiau skirti laiko literatūriniam darbui, Vytautas atsakė taip blaiviai, kaip lygiai aš ir daugelis atsakytume: - "Tiesą sakant, dabar aš nei tam, nei kitam darbui laiko neturiu, nes jį visą pasiima siima darbovietė"... Tai parodo, kad mums kitiems, eilinei padrikusios profesijos liaudžiai, - net ir nebe profesijos, o tik šiaip pomėgio ir pakvaišimo, - kiekvienam atveju sutokiu blaiviu pirmininku bus galima maloniai ir vaisingai bendradarbiauti. Be melo, be tuščio pasipūtimo, be fantazijos dūmų.

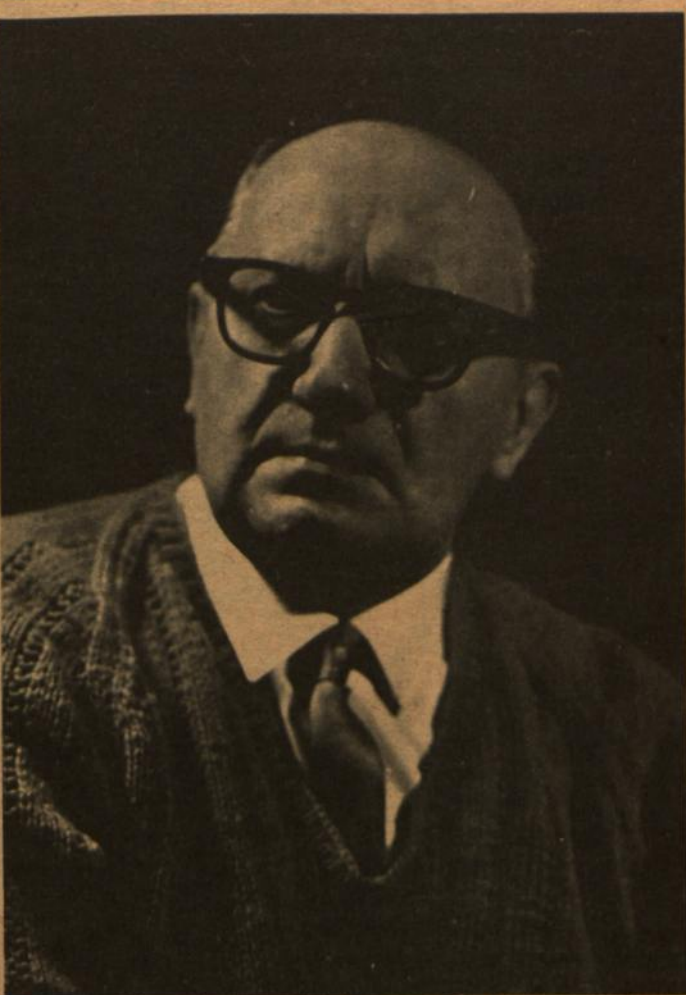
Visos kitos aplinkybės organizacinėje sąrangoje - tai tik nereikšmingos smulkmenos. Pavyzdžiui, kad ligi šiol nežinoma ir neišaiškinta, kiek lietuvių spaudos bendradarbių Žurnalistų Sąjungoje yra apjungtų ir neapjungtų. Taigi, nėra nei realaus sąrašo, greičiausia nei izdo, nei šiaip beprasmiškos biurokratijos. Nenumatoma ir rimto profesinio prieauglio, nes netekę girdėti, kad koks lietuvis studentas čia dabar studijuotų universitetuose žurnalizmą su tikslu vėliau dirbti lietuvių spaudoje.

Keliais žodžiais tariant, viskas aišku, natū-

ralu ir mūsų išeivijos spaudai beveik normalu. Ne nuo šiandien ir vakar, bet nuo Aušros ir Varpo laikų.

Mano senas draugas ir dabar (būčiau verčiamas sutikti...) manopirmininkas Vytautas Alantas ir jo pasikalbėjime pareikštos mintys manyje sukėlė jaukią, beveik aksominę nuotaiką, kaip ir šis sekmadienio rytas pietinėje Kalifornijoje. Mėlynas "itališkas" dangus, vėjelis vos vos suvirpina eukalipto lapus, jokio smogo ir slogo, tik gera sausio saulė pro atdarą langą į mano vėsus kambarėlį atridina šilto oro bangą. Dvi dukters mergytės atbėga į kiemą krykštauti ir pasimėtyti akmenėliais, o toliau vėšlios vandenmedžių (ice plants) gėlės neatsispiria tiesiog šaukti savo violetinių žiedų degimu...

Ir tada aš taip pat nebeatsispiriu tiesiog šaukti: - Sveiki, broliai žurnalistai! Sveikas pirmininke ir valdyba, kurie mus dar kartą suorganizuosite!... Ir prisimenu, kaip anuomet iš Pa-

Vytautas Alantas, Lietuvos Žurnalistų Sąjungos pirmininkas: "Literatūriniam darbui laiko neturiu, nes jį visą pasiima darbovietė..."
A. Noraus-Naruševičiaus nuotrauka

ryžiaus siunčiau sveikinimą Lietuvos Žurnalistų Sąjungą užsimojusiems atkurti triukšmingo kolegų suvažiavimo iniciatoriams ir ci tuodamas visų nebanalių prakalbininkų klasikinį posakį rašiau:

-- Ko mes čia susirinkome? Mes čia susirin-

kome ne tam, kad... ir net ne tam, kad... - bet mes čia susirinkome, kad iš naujo susiorganizuotumėm. Tad organizuokimės dezorganizacijoje! O svarbiausia - toliau leiskime ir redaguokime laikraščius. Viskas tas pats, kaip ir žemės sukimasis iš

rytų į vakarus. Skirtumas tik tas, kad pirmininku dabar išrinkome ne kokią veteraną redaktorių ar reporterį, bet geros kaimyninės profesijos, ar tiksliau, pašaukimo vergą, - žinomą rašytoją, dramaturgą ir novelistą, ilgametį Fordo automobilių fabriko darbininką - mėgėją... Man ypač prie širdies šis pastarasis titulas, ypač paskutinis žodis "mėgėjas".

Tiesa, pirmininkas nėra visiškai svetimas ir žurnalizmui. Kiek galiu nuo vaikystės atsiminti, jis vis protarpiais tebėra mūsų žurnalų ir laikraščių bendradarbis, susipažinęs su žurnalizmo abėcėle kadais Lietuvos telegramų agentūros (amžinosios ELTOS) tarnyboje, vėliau kelis metus buvęs stambiausio Lietuvos dienraščio vyriausiu redaktoriumi. Bet tie smulkūs patyrimo titulai, matyt, čia Amerike nebuvo pakankami, nes per du dešimtmečius dar negirdėjau, kad kokia rimtesnė lietuviškų laikraščių leidykla būtų jį primygtingai kvietusi į redakcijos darbą.

Be abejo, niekas nenorėjo susipykti su Ford Motors Company už gero jos darbininko išviliojimą...

(Nukelta į 5 psl.)

PLANINGAS TAUPYMAS

5¹/₄%

Mokamas už vienų metų taupymo laktus nuo išdavimo datos (\$10,000.00 ar daugiau, įdedant po \$1,000.00)

PARKING LOT — ADJOINING OUR OFFICE BUILDING

MOKA GERUS DIVIDENDUS. PRADEK TAUPYTI ŠIANDIEN!

4³/₄%

Metinis dividendas mokamas už indėlius taupymo knygutėse.

DĖL INFORMACIJŲ KREIPKITĖS

MUTUAL Federal SAVINGS

AND LOAN ASSOCIATION OF CHICAGO

2212 WEST CERMAK ROAD • CHICAGO, ILL. 60608

OFFICE HOURS: Monday, Tuesday, Friday 9 to 4;

Thursday 9 to 8; Saturday 9 to 1; Wednesday closed.

JOHN J. KAZANAUSKAS, President

NIJOLĖ JANKUTĖ-UZUBALIENĖ

MĖLYNAS MĖNUO

NOVELĖ

(2)

Pirmas iš jų ketvertuko "krito" Aleksas. Jaučiausias. Apsivedė jis vieną gegužio šeštadienį savo Valytę. Vincas gerai prisimena tas vestuves. Pūkiai buvo nužta! Jie visi šoko iki ryto tango daugiausia. Tie metai tąkart buvo tango triumfas: lyg kokia lengvosios muzikos gubės giesmė, prieš ausis užgrūvanti būgnų ir isteriškų balsų triukšmą.

Alekso vestuvėse Vinco pamergė buvo Iona. Trumpais plaukais, raudonais nagučiais ir ilgom kojom. Koks plonas buvo jos liemuo Vinco glėbyje ir koks kvapus skruostas prie jo suprakaitavusio veido.

Tada jis turėjo savo pirmą mašiną -- mažą, pilką Henry J.

-- Žiūrėk, ji kaip katė! -- juokdavosi Iona -- ar paglostyt?

Jiedu važinėjo su "kate" po parkus, žiburiuotomis miesto gatvėmis ir greitkeliais. Vincas veždavo Ioną į šokius, kinas, į minėjimus, ir vienkart parsivežė namo -- pasirodyti mamai.

Kitą rytą buvo sekmadienis. Po pusryčių Šilėnienė salone ilgai šluostė peleninę.

-- Visą naktį galvą gėlė, -- pratisai dejavo ji, -- tos nuorūkos man -- peilis po kaklu...

-- A? Paimk aspiriną, -- pusiau nugirdęs, atsiliepė iš virtuvės Vincas.

-- Nuorūkos, sakau. Baisu prieš Dievą, kaip tos mergos rūko!

-- Kokios mergos?

-- Nagi, kad ir toji vakar. Kaip ji -- Ramona --

Vincas pyktelėjo.

-- Iona, mama, -- kietu balsu pabrėžė jis, žengdamas salonan, -- ir ji ne merga, opuki mergaitė.

Šilėnienė atsiduso ir sunkiai nusileido fotelin. Pirštų galais, lyg išmest norėdama, ji tebelaikė peleninę.

-- Neklausyk, manęs senos... Bet, man ji... tokia, na ne prie širdies... Nagai raudoni...

-- Bet, mama! Čia visos dažo nagus!

-- Ne visos, -- sausai nukirto Šilėnienė, -- ir ne visos rūko. O ta tavo, kaip ji, traukia tartum vyras...

-- Mama! Nei ji mano, nei ji taip rūko!

-- Ale! -- truktelėjo motina pečiais, -- negi nebematai? O ką ji dirba?

-- Įstaigoj. Mašininke.

-- Na matai! Ir nemokyta...

-- Iš tikrųjų, mama! Ar nori, kad kokią daktarę vežiočiau?

-- O kodėl ne? Ar tu ne inžinierius? Šitiek vargau, mokslan leidau. Našlė be pagalbos... Vis, kad mano Vincukui būtų gražus gyvenimas...

Šilėnienės balsas ėmė drebėti. Ji išsitraukė nosinę ir pradėjo trint akis. Vincas stovėjo nustebeš. Tų merginų mama buvo tiek ir tiek sutikusi: per vardadienius ir šiaip, kai draugai užeidavo su savosiomis. Kiek čia buvo šokta, dainuota, rūkyta... Ir mama niekad taip nereagavo į jokią mergaitę. Gal iš tikrųjų ji ką nors Ionoje pastebėjo? Ko jis nematė? Ko nesuprato?

Vincas apkabino motiną per pečius. Po jo deliais delnais trūkčiojo tie apvalūs pečiai. Ant palenktos sprando, iš tinkliuko išsprūdusi, raitėsi žilų plaukų ruogelė. Vincui pasidarė nesmagu: lyg graudu ko, lyg gėda...

-- Ką čia dabar, mamute. Ar prie altoriaus einu? Pavežiojau, pašokinau merginą ir tiek...

Šilėnienė atsisuko į sūnų. Jos akys buvo paraudusios, bet lūpos šyptelėjo:

-- A, nekreipk dėmesio, Vinceli. Pasenus aš, ligota, tai ir kalbu, kas užaina... Bet vis ta moti-

nos širdis... Va nujaučia ir tiek, kad ta, kaip ji, Lona, ne pora tau, sūneli...

Nuo tada pradėjo Vincui Iona nebepatikti.

Paskui buvo Vida. Ji studijavo chemiją, bet mėgo skaityti Rilksės eilėraščius ir Kafką. Su ja buvo gera ir kalbėt, ir tylėti. Visi teatrai, kuriuos Vincas matė šiame krašte, buvo matyti su Vida. Dėl Vidos jis net perskaitė nesuprantamas "Duino elegijas" ir klaikiąją "Metamorfozę". Bet niekada Vidos neparsivežė namo. Pats sau neprisipažindamas, Vincas jautė, kad Vida nepatiks motinai. Jis nesuprato ir nesiaiškino, kodėl, tik jautė... Gera, artima, kasdienė mama staiga pasidarė svetima, kažkokia lyg pavojinga viskam, ko Vincas siekė, ką planavo.

Kartą, su Vida atsisveikinęs ir tebejausdamas jos stangrias lūpas, Vincas dainavo visą kelią namo. Triukšmingai atvėręs duris, jis pačiupo motiną į glėbį ir apuko ugningo tango žingsniu.

-- Vinceli, ką tu dabar! -- šuktelėjo Šilėnienė, dirbtinai stumdama sūnų šalin, bet jos balsas virpėjo pasididžiavimu.

Vincas panoro šnekėtis. Jis ėmė pasakot apie Vidą: apie jos plaukus, akis ir juoką; apie jos knygas ir jos studijas. Tą vakarą Vincas pasakė daug -- viską apie ją ir apie save. Nervingai barškindama virbalais, Šilėnienė sėdėjo fotely ir klausė. Jos veidas apsiniaukė, prie nosies susibėgo plonos raukšlėlės. Ji sunkiai atsiduso:

-- Tai ir susilaukiau! Vis galvojau -- paslaugys mane senatvėj mano Vincelis. Paglobos. Bet... matosi ne taip skirta... Brangesnė svetima, kaip motina...

-- Kad tu, mama, ir šneki! Sakau tik, kad Vida man patinka, ne kad brangesnė, ar ką... -- sumišęs įtikinėjo Vincas.

-- Brangesnė... brangesnė, -- liūdnai tvirtino Šilėnienė, -- taip jau gyvenime yra, vaikeli, kaip toje mįslėje: tu, močia, būk ir supūk, o aš išeinu...

(Bus daugiau)

Vėl organizuojamės...

(Atkelta iš 4 psl.)

Menkas ir nuobodus būtų žurnalizmas, jeigu tuoj nekiltų diskusija, ką nors puolant ar ginant. Tai mūsų nelaimės ir laimės tradicija, ypač deranti šiais Laisvės Kovų Metais.

Aš labiausiai norėčiau ginti nuo priekaištų mūsų rėpiterį, korespondentą "iš provincijos" — tą eilinį ir pagrindinį žurnalizmo kareivį, be kurio jokie laikraščių generolai ilgai kardais nesišvaistytų. Klausimų kėlėjas A. Musteikis tą kareivį ne be pagrindo pakritikavo, o pirmininkas iš savopusės davė visiškai neutralų atsakymą, iš kurio matyti, kad jis, nors ir nuošalėje stovėdamas, vis dar gerai pažįsta mūsų spaudos darbo sąlygas. Girdi, kadangi jiems nemokamas honoraras už darbą, tai provincijos korespondentai šiandien labai pasišaušę ir nesiskaito su redaktorais. Ne vieno korespondento šūkis esąs toks: — "Tegul tik pamėgina redaktorius mano rašinius braukti ar nespauzdinti! Negaus daugiau nė vienos mano eilutės!"...

Baisiai žiauriai skamba, tiesiog nemoraliai. Bet kaip gi gali būti kitaip! Juk ir mano, provincijos bendradarbio, lygiai toks pat šūkis, tačiau kaip iš burnos išimtas. Aš dar niekad nesiginčijau redakcijai cenzūros teisės ir paskutinio sprendžiamojo žodžio leidėjams. Išskyrus ramią sugestiją retkarčiais, šiaip jokios prievartos, jokio smurto niekada prieš juos nevartoju. Bet jeigu tektų pamatyti, kad ši sistema virsta kroniška ir per daug vienašališka, tai vieningos linijos labai gal būtų geriau, kad cenzoriai ir leidėjai patys savo laikraščius ir prisirašytų. Bus labai malonu ir įdomu skaityti, bent jiems patiems.

Bet labai sutikčiau ir jau karštai palaikčiau pirmininko nuomonę, kad, saugok Dieve, Lietuvių Žurnalistų Sąjunga neruošų dar vieno ir atskiros Lietuvos Nepriklausomybės atstatymo 50 metų sukakties minėjimo.

Savo tarpe turime porą trejetą laikraštinių, kurie Nepriklausomybės labai lietuvių spaudoje dirba pastoviai apie 60 metų, gal pora tuzinų tiek ilgai, kiek paminėsimas sukaktuvių laikotarpis, o jaunesnių nesusikaičiuotume. Jų liešai ar visai neapmokamas darbas, pasišventimas ir ne kartą pasiaukojimas yra užtenkamai ryškus nuolatinės Nepriklausomybės minėjimas. Žurnalizmo darbe toki "minėjimą" labai sunku, net neįmanoma išskirti dar kokia atskira data, ar staiga pasijusti, kad Laisvės Kovos Metais tai kovojam, o anksčiau turbūt tik plepėjom. Tegu geriau pasijunta ir audringiau pasireiškia tie, kuriems

Vienas iš "keturių keliauninkų" Ramūnas Švarcas, atkeliavęs į "Besotų žemę", susitinka su "kiaulių karalaitė" Rūta Jokubaityte...

'KETURI KELIAUNINKAI' CLEVELANDO SCENOJE

Clevelando lietuvių visuomenė pakilia nuotauka ir labai gausiu dalyvavimu sutiko ilgai lauktus svečius — scenoje pasirodžiusį Vaidilos teatrą su visa eile naujų to vaidinimo dalyvių.

Sausio 27 ir 28 dienomis Šv. Jurgio parapijos salė prigūžėjo žiūreti, stebėti ir gerėti nauju pastatymu, kuriame pasireiškė ne tik pats režisierius, dekoratorius, choreografas ir kostiumų eskizų autorius Petras Maželis, bet ir visa eilė naujų "aktorių", įrodžiusių, kad vaidinimuose dalyvavimas bene bus viena geriausių mokyklų savai lietuvių kalbai tinkamai išmokyti, vienai kitai idėjai įsisąmoninti.

Antano Rūko veiklas nebuvo dėkingas šitam užsimojimui. Reikėjo daug kas taisyti, papildyti ar braukti. Pagaliau, daugumai jaunųjų stojant scenon, tikimasi ir laukiama tų "leitmotyvų", kurie veda į gyvenę akciją, ryškiau užacentuoja pagrindinę veikalo idėją, veda į ryškų, viltingesnį ir kur kas gyvesnį finalą. Bendras išspūdis liko toks, kad iš neseniai mirusio Antano Rūko veikalo P. Maželis išspaudė geriausią, ką galėjo. O "išspausti" buvo ko, kai pačiam reikiama ne tik režisuoti, bet ir visus kitus scenai reikalingus darbus atlikti.

Rizikos buvo ir su veikėjų sąstatu, nes dauguma jų pirmą kartą žengė scenon. Ir kaip tik tie jaunieji, neprityrę scenoje

moksleiviai (nuo pradžios mokyklos mokinių ligi studentų) ir "išvežė" patį vaidinimą, daug ko pasigendant iš kai kurių prityrusių scenos "vilkių".

Pats A. Rūko veiklas supintas iš realistiinių gyvenimo motyvų su pasakose sutinkamais simboliais. Po vaizdelio su knygų pardavėju, "Keturi keliauninkai" priva-

jau ryškiai pabrėžtas žmonių savanaudiškumas ir "pilvo filosofija". Šią parodiją "atkiaulinti" ir iš perdėto sarkazmo ištraukti bene buvo pats sunkiausias režisieriaus uždavinys.

Pagaliam, atkeliavus į juodnugarių — velnišais apsirėdžiusių valdomą ir jų užkariautą žemę, jau visiems aišku, kur esama. O kai po kelionės nuovargio pabundama, at-

Jaunos balerinos Dalia Bložytė, Rūta Skrinškaitė ir Asta Bložytė šoka veikale "Keturi keliauninkai".

Dr. E. Lenkauskio nuotrauka

lo nukeliauti į Amerikos indėnų šalį, kur greitai surandama "baltojo žmogaus gera širdis". Vietoj skalpavimo — užtraukiama taikos pypkė. Laimingai išsprūdus iš indėnų mūsų "kvartetas" jau atsiduria "besotų žemėje", kur valdo labai

siduriama prie Kryžių kalno, kur ir vaidilutės ir laisvo ūkininko šeima su sūnum partizanų, ir merginos šokis atsuka visų žvilgsnius į pasirodžiusią aušrą. "Lietuva Brangi" melodijos garsais, finalo statikoje užšalusiais veikėjais,

"Keturi keliauninkai" su režisieriumi Petru Maželiu. Nuotraukoje iš kairės: Arūnas Čiuberkis, Živilė Kliorytė, režisierius Petras Maželis, Egidijus Marcinkevičius su Dr. Kļajūno Lituano knyga "Svajonių šalis" ir Ramūnas Švarcas.

atrodo, siekta rimties ir susikaupimo.

Iš arti 30 vaidinimo veikėjų būtų sunku ką išskirti. Džiaugėsi žiūrovai visais 4 keliauninkais, jų gražiu lietuvių

kalbos vartojimu, įsijautimu į vaidmenis, džiaugėsi ir kitais. Šiaip ar taip, visas gausus ansamblis, jei ir ne visada detalėse atliko ką turėjo atlikti, bet patenkino režisierių ir žiūrovus. Veikale pasirodė:

VYTAS	Egidijus Marcinkevičius
ALGIS	Arūnas Čiuberkis
DANA	Živilė Kliorytė
ARVIS	Ramūnas Švarcas
KNYGININKAS	Petras Balčiūnas
ERELIO GALVA	Zigmas Peckus
DIDŽIOJI LŪPA	Paulius Alšėnas
SAKALO AKIS	Vytenis Gatautis
SUNKIOJI RANKA	Petras Matulevičius
VĖJO BROLIS	Mindaugas Leknickas
ŠALTOJI STRĖLĖ	Mindaugas Gatautis
BESOTĖ DIDŽIOJI	Violeta Žilionytė
KIAULIŲ KARALAITĖ	Rūta Jokubaitytė
BESOTIS STORASIS	Petras Matulevičius
BESOTIS ILGASIS	Mindaugas Leknickas
VELNIŲ KARALIUS	Ignas Gatautis
VELNIŲ BOBUTĖ	Aldona Zorskienė
RIESTARAGIS	Petras Matulevičius
BEUODEGIS	Paulius Alšėnas
STYBLAKOJIS	Vytenis Gatautis
JURGAITIS	Petras Balčiūnas
JURGAITINĖ	Grazina Plečkaitienė
AUDRONĖ	Viktutė Lenkauskaitė
JURGIS	Petras Matulevičius

PARŠIUKAI: Lidija ir Danutė Balčiūnaitės, Kristina

Kuprevičiūtė, Sigutė Lenkauskaitė, Rūta Maželytė

ŠOKĖJOS: Dalia ir Asta Bložytės, Rūta Skrinškaitė

SOLO ŠOKA 4 VEIKSME — Dalia Bložytė

SOLO ŠOKA 5 VEIKSME — Rūta Jokubaitytė

Malonu pastebėti, jog šviesos efektais vaidinimui talkininkavo iš Chicago atvykęs Č. Rukuiža ir aktorė Alė ir Algis Kėželiai, taip pat iš Chicago. Garsinei daliai talkininkavo Juozas Stempužis.

Veikalo pastatymui talkininkų būrys, aišku, kur kas didesnis. Juk ir rūbus reikėjo siūti, efektus paruošti ar įgyti, dekoracijas perstatinėti, na, o kas be ko, ir gausius svečius vaišinti.

Pabaigai tebūnie leis-

ta pastebėti, jog vis rečiau pasirodą scenos veikalai mūsų visuomenės šiltai priimami ir įvertinami. Bet ne visi supranta, kad stinga ne tik originalių veiklų, bet ir vertimų, tinkamų mūsų sąlygoms. Be to, norint, kad šoks toks teatras gyvuotų ir veikėtų, negalima laukti visko iš -- vieno žmogaus. Kad ir koks mėgėjų teatras, be tinkamos ir kruopščios administracinės paramos vargu ar ateityje kasims tokio darbo ir rizikos. J. Ptk.

LIETUVIŠKA OPERA DAVĖ 6000 DOLERIŲ NUOSTOLĮ

KARALIAUS MINDAUGO ir MARO operos (komp. D. Lapinsko) pastatymas Padėkos savaitgalio metu Marijos Aukštesnioje Mokykloje Chicagoje, davė \$6000 nuostolį. Šių dviejų veiklų pastatymui vadovavo speciali komisija, sudaryta Kultūros Kongresui rengti Komiteto Vytautas Radžius pirm., J. Kregždys, M. Momkienė, V. Radys, J. Bobinienė, B. Maciukevičius, S. Lazauskienė ir N. Linkevičiūtė.

Karaliaus Mindaugo ir

Maro pastatymas įvyko III-jo Kultūros Kongreso metu. Kongresui rengti J. Jasaičio vadovaujama LB Centro valdyba buvo sudariusi komitetą, pakviesdama Mariją Rudienę tam komitetui vadovauti. Operos pastatymo komisijos pirmininkas Vytautas Radžius buvo paruošęs šių veiklų pastatymui išlaidų sumą 12 tūkstančių dolerių sumoje.

Šių metų sausio 26 d. Kultūros Kongresui Rengti Komitetas turėjo savo darbo užbaigiamąjį posėdį, kuriame paaiškėjo, kad Karaliaus Mindaugo ir Maro pastatymui buvo išleista virš 17,000 dolerių, o pajamų turėta tik virš \$11,000. Susidariusį \$6,000 nuostolį padengti komitetas palieka dabartinei JAV LB Centro valdybai.

LB Centro valdyba šiuo metu savo kasoje neturėdama beveik nė cento laisvam naudojimui skirtų pinigų, su sirūpinimu žvelgia į toki Kultūros Kongresui Rengti Komiteto palikimą. Centro valdyba reikalą nuodugniai ištirs ir apie viską visuomenę nuodugniai informuos.

NEPAMIRŠKITE
ATNAUJINTI
DIRVOS
PRENUMERATĄ

A. A. Inž. Jurgis Paulikas

Velionis Jurgis Paulikas, būdamas ramaus, nuoseklaus būdo, mielai prisidėdavo ten, kur labiausiai būdavo reikalingas jėgų sutelkimas, sudarydamas kartu su kitais reikalingą užnugarį bet kuriam uždaviniui praveisti. Gyvendamas bendraisiais rūpesčiais, stipriai reaguodavo į kiekvieną aktualiją ir kaip, nelyginant, jautraus magneto adatėlė, paimdavo tokią kryptį, kuri, jo manymu, būdavo logiškiausia ir efektyviausia, tačiau visad vengdavo vadovaujančių pozicijų. Jeigu tekdavo ką organizuoti, mielai prisidėdavo, pradėdavo darbą remdavo.

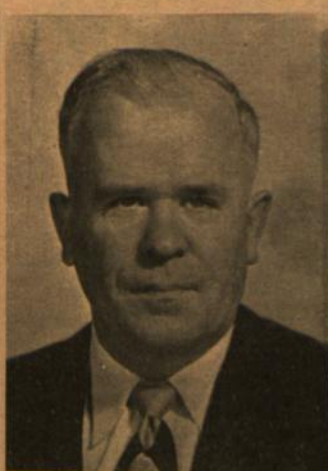
Su a.a. Jurgio mirtimi, mūsų visuomenė, o kartu ir jo artimiausi bendradarbiai inžinieriai, netko vertingos ir brangios asmenybės.

Velionio charakteringiausiu bruožu buvo praktiškumas, kurį parodė jau pačioje jaunystėje apsisprendamas vieton gimnazijos baigimo, stoti ten pat esančion Tauragės Mokytojų Seminarijoje ir įsigyti specialybę, kurios pagalba galėtų susitaupyti ir vėliau studijuoti arčiau širdies gulinčią ir labiau tenkinančią statybos inžineriją. Savo gyvenime niekad nepasikliaudavo kitų pagalba užsibrėžtų tikslų siekiant, visad tik savo jėgomis pasitikėdamas, išaugo į darbštą ir atsakomą pareigūną.

Atlikęs karinę prievolę ats. leitenanto laipsniu, pradėjo mokytojo darbą Kražių gimnazijoje ir ten taupė. Po metų vedė buvusią savo klasės draugę Olgą Pacaitę, kuri visa širdimi pritardama a.a. Jurgio planams ryžosi papildyti jo sutau pas savo parama, kaip Pagėgių Gimnazijos mokytoja, įgalindama a.a. Jurgį išvykti studijoms į Kauno Universitetą.

Bebaigiant diplominį darbą sovietai okupavo Lietuvą ir velionis pradėjo ieškoti kelių, kaip išgelbėjus, savo žmonos ir pirmojo sūnaus gyvybę. Pasitraukė į vakarus laukdami tolimesnių įvykių. Grįžęs Lietuvon baigė studijas 1942 m. Bet sovietų pavojus vėl privertė trauktis į vakarus. 1949 pasiekė JAV su žmona ir trimis sūnumis.

Jis greit suvokė, kad lietuviškumą galėsime išlaikyti atsistoję ant stipraus ekonominio pagrindo ir laikydamiesi krūvoje. Pirmon eilėn kreipdami dėmesį į mokyklą bei kultūrinę gy-

A. A. J. Paulikas

venimą. Neilgai trukus jis žmonos Olgos padėdamas, tvirčiau atsistojęs ant kojų, tuoj pradėjo dairytis, kur jam gausiau prisidėjus. Jo materialiniai siekliai nebuvo egoistiniai, o tik priemonė savo tėvynei geriau pasitarnauti.

Pažymėtinas velionio ypatingas dėmesys liuanistinėms mokykloms. Jas netik visokeriopai rėmė ekonomiškai, bet kartu stiprino ir mokinių moralę ir jų pastovumą, apgaubdamas net romantišku paslaptiškumu, vaizduodamas juos kaip užburtos pilies įnamius, kurie iš svetimybės jūros reguliariai susirenka, atstato tikrosios Lietuvos mokyklą, ir vėl pranyksta. Tai užburtoji mūsų lietuviybės galia — mūsų brangusis prielaidas. Tai a.a. Jurgio žodžiai mokykloje, vieną savaitę prieš mirtį eisimo nelaimėje, kuri įvyko pora dienų prieš kūčias, gruodžio 22 d.

Velionio Jurgio dosnioji ranka buvo užsimojusi dar didesniems darbams, gi draugai to laukė ir tikėjosi, nes buvo geros sveikatos ir dar jaunas žmogus. Aukščiausioji valia buvo kita, o gal kartu ir išėjimas, mums laikinai pasilikusiems, sparčiau atlikti savas pareigas, nes ilgai belaukiant gali ateiti diena, kada nebus kam jų ir bepriimti.

Amerikos Lietuvių Inžinierių ir Architektų Sąjungos pirmininko J. Barrio pastangomis, padėdamas Tauragės Mokytojų Seminarijos alumnams, Petkaus laidotuvių namuose buvo suruošta atsisveikinimo akademija atiduodant paskutinę pagarbą savo nariui ir bičiuliui. Dalyvavo ir Studentų Šalių Sąjungos Korporacijos atstovai, nes a.a. Jurgis buvo tos korporacijos filisteriu ir vienas steigėjų. Įamžintas ir a.a. Jurgio vardas Lietuvių Fonde, surenkant \$305.00, įskaitant ir šeimos ištektą

pirmąją šimtinę, bei pareišskiant vilčių ateityje pasiekti tūkstantinę. Liūdimė netekę tauraus Tauragės žemaičio ir reiškiamo gilia užuojautą jo šeimai.

R. Šiaudikis

Mirė aktorius I. Tvirbutas

Š.m. sausio 25 d. pasimirė Hartforde ilgesnį laiką gyvenęs, buvęs Lietuvos Valstybinio Teatro aktorius Ipolitas Tvirbutas. Aktorius jau ilgą laiką negalavo ir dėl nesveikatos į Ameriką buvo atvykęs pavėluotai. Jis buvo gimęs 1899 m. Petrapilyje, kur baigė ir rusų akademinių dramų teatrų mokyklą. Į Lietuvą grįžo 1922 m., o nuo 1924 m. pradėjo pastoviai dirbti Kauno Valstybiniame teatre, imdamas visada svarbiausias roles. 1931 m. persikėlė į Šiaulių Valstybinį Dramos teatrą, o 1935 m. į Klaipėdos toki pat teatrą, ir dirbė kaip aktorius ir režisierius, susilaukdamas iš žiūrovų didelio pritarimo ir visada džiaugsmingai sutinkamas. Per savo veiklos metus vaidino daugelyje svarbių pastatymų. Ir Vokietijoje gyvendamas pastatė ir vaidino keletą veikalų. Palūžus sveikatai tik per dvidešimt sunkumų 1956 m. atvyko į Ameriką pas savo žmoną ir sūnų. Palaidotas Hartforde sausio 27 d. Laidotuvėse dalyvavo tik visai mažas būrelis žmonių, o savo veiklos žydėjimo metais kiek jis turėjo gerbėjų! Paliko nuliūdime žmona Liucija Rutkauskaitė, taip pat žymi Valst. Kauno Teatro aktorė ir sūnus Gediminas. Užuojauta jiems!

-ab

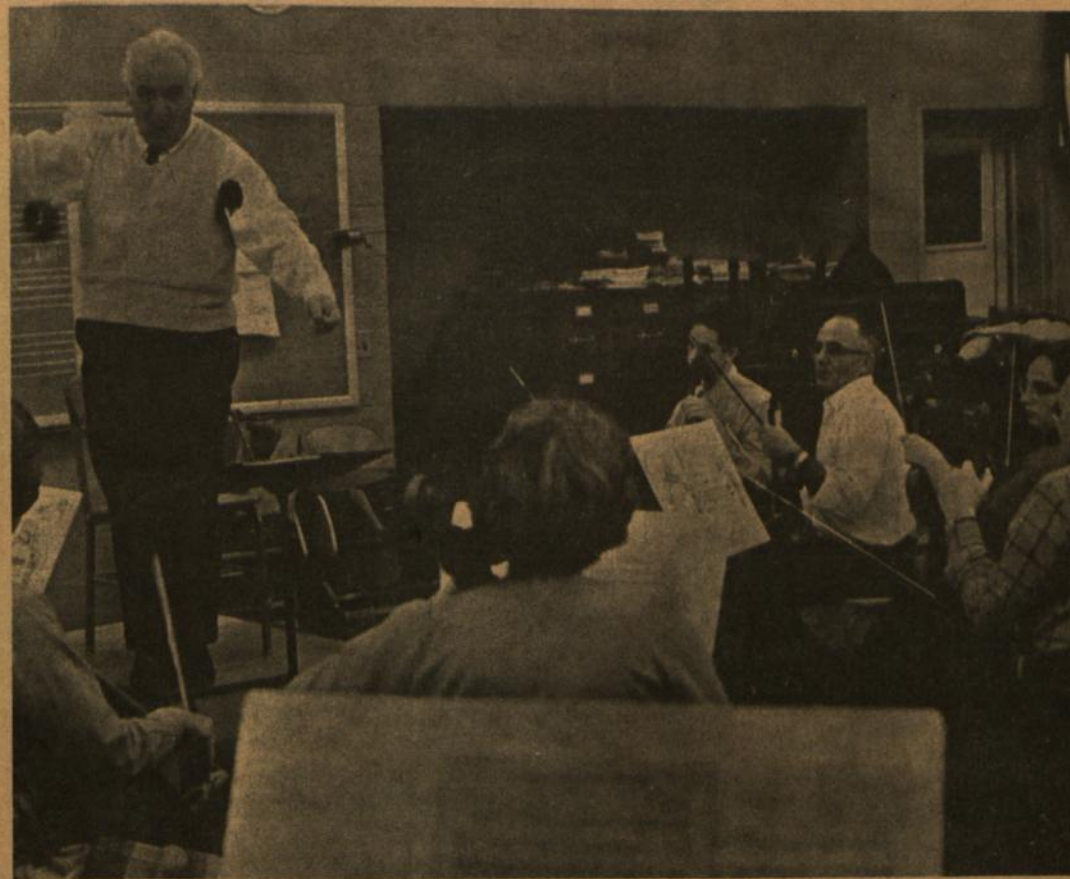
GRINDER HANDS

ALL AROUND
Job Shop experience only
DAY SHIFT
Alpha Press Machine, Inc.
9281 Freeland
Detroit, Mich.
(13-19)

WANTED EXPERIENCED
STRUCTURAL LAYOUT MAN
Steady work. Fringe benefits. Apply
VULCAN IRON & WIRE WORK, INC.
13035 Hillview Ave.
Fenkell — Myers Area
Detroit, Mich.
313 — VE 8-0810
After 6 — 313 — LI 3-2849
(15-21)

FREIGHT BROKERS
With late-model tractors to haul
freight trailers. For information call
Mr. L. Suzor, Detroit, Mich., 313 —
842-3000, Exts. 211 or 212.
An Equal Opportunity Employer
(13-19)

'Make the Cellos Sing Like the Maestro Please'

Manchester Civic Orkestro vadovas ir dirigentas Vytautas Marijošius repeticijos metu. Orkestras savo koncertų sezoną pradėjo sausio 24. Šią nuotrauką įsidėjo Manchester Evening Herald dienraštis sausio 10.

GERIMANTO PENIKO FOTO PARODA CHICAGOJE

"Atsimeni, kaip mes linksmai stovyklavom.
Atsimeni, kaip mes prie laužo dainavom.
Atsimeni, kaip mes per naktį budėjom ir kalbėjom"

"Stovykliniai prisiminimai," tai tema Gerimanto Peniko foto nuotraukų parodos, kuri atidaryta vasario 4 d. Jaunimo Centre, Chicagoje. Šią parodą ruošia Akademikų Skautų Sąjūdis ir Lietuvių Foto Archyvas.

Visuomenė maloniai kviečiama pamatyti šią parodą, nes gražios nuotraukos netik visiems suteiks estetinį pasigėrėjimą, bet kartu parodys mūsų akademikų skautų stovyklinį gyvenimą. Ypatingai akademikams skautams ir jų filisteriams paroda sužadins stovyklinius prisiminimus, sugrąžins juos į praeitį, į buvusias ASS stovyklas. Dauguma jų šiose nuotraukose atras pažįstamus veidus, savo senus draugus. Jaunesniems skautams paroda lankytojams ši paroda nebus tik įdomi ir graži nuotraukų rinkinys, bet jie čia pamatys, kad ir akademikai skautai praktikuoja tas pačias skautiškas idėjas, tas pačias stovyklavimo tradicijas. Gal ši paroda net padidins jaunam skautui ūpą ir norą dalyvauti Juiliejnėje stovykloje šią vasarą.

G. Penikas ypatyręs fotografas — menininkas. Jo nuotraukos ne tik techniškai gerai atliktos, bet vykusiai išreiš-

savo išstatytus darbus mėgėjų fotografų konkurse.

Gerimanto laimėjimai foto nuotraukų parodose ir konkursuose parodo, kad jo foto darbai yra aukštai vertinami ir šią parodą verta ir naudinga pamatyti.

D. Markutė

NEWARK

VASARIO 16 ŠVENTĖ

Vasario 16 proga, pamaldos už kenčiančią Lietuvą ir žuvusius dėl Lietuvos laisvės bus aukojamos Šv. Jėzaus Širdies Katedroje (Cathedral of the Sacred Heart, Clifton and Park Ave., šiaurės vakarų miesto daly) Newark, N.J. š.m. vasario mėn. 11 d. 3 val. 30 min. p.p.

Šv. Mišias koncelabracijos būdu aukos visų New Jersey lietuviškų parapijų kunigai lietuvių kalboje, vadovaujant vyskupui Vincentui Brizgiui. Parapijų chorai giedos lietuviškas giesmes, Amerikos ir Lietuvos himnus. Pamokslą lietuviškai ir angliškai skys prel. M. Kemežis. Po pamaldų žodį tars arkivyskupas T. Boland ar vysk. V. Brizgys.

Po pamaldų Robert Treat viešbutyje įvyks minėjimas ir banketas. Į banketą jau išplatinta apie 500 bilietų. Nuo vasario 11 dienos iki 18 d. prie City Hall bus iškabinta Lietuvos vėliava ir užrašas.

Kun. A. Totoraitis

Viešėdami Chicagoje aplankykite **PARAMA** MAISTO IR LIKERIŲ KRAUTUVĘ

2534 WEST 69th STREET. Telefonas: RE 7-3332

Savininkai: J. JANUŠAITIS ir J. MAZEIKA

Čia rasite didžiausią pasirinkimą vietinių ir importuotų likerijų ir kitokių gėrimų, gi delikatesų skyrius stebina savo įvairumu.

Kainos žemos — Pasirinkimas didelis.

APSILANKĖ — ĮSITIKINSITE.

ST. ANTHONY

SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

Joseph F. Gribauskas
Executive Secretary

4 ³/₄ %

ON INVESTMENTS
Units of \$100.00
Dividend Checks
Mailed Quarterly

5 %

ON BONUS SAVINGS
Units of \$1,000.00
For 3 Years
Dividends Paid
Quarterly
or Compounded

1447 So. 49th Court
CICERO, ILLINOIS 60650
Phone (Area Code 312) 656-6330

HOURS: Mon. 9-5; Tues., Thurs., Fri. 9-5; Sat. 9-1; Wed. Closed
Savings In By The 10th Of The Month Will Earn From The 1st.

LANKYS PREZIDENTO SMETONOS KAPĄ

ALT S-gos Clevelando skyriui susitarus su ramovėnais, vasario 17 d. bus aplankytas Clevelande palaidoto pirmojo ir paskutiniojo Lietuvos respublikos prezidento A. Smetonos kapas ir padėtas Clevelando lietuvių visuomenės vardu gėlių vainikas.

Prie kapo lankymo kviečiamos prisijungti ir kitos organizacijos, kaip skautai ir skautės, kurių šefu yra buvęs velionis A. Smetona, Lietuvos budžiai ir abi LB Clevelando apylinkės.

Renkamasi šeštadienį, vasario 17 d. lygiai 1 v. p. p. prie Knollwood mauzoliejaus.

• Vasario 16 minėjimą jaunimui ir studentams rengia Akademinis Skautų Sąjūdis Čiurlionio Ansamblio namuose vasario 17 d., šeštadienį, 8 val. vak. Į minėjimą kviečiamas ir kitų tautų jaunimas - studentai. Bus trumpa programa ir šokiai.

• ALT S-gos Clevelando skyrius padidėjo keturiais naujais nariais. Į Sąjungą įstojo dr. Antanas ir Vladė Butkai, Vladas Dautartas ir Ona Palubinskienė. Skyrius yra pasiryžęs suaktyvinti savo veiklą ir numatė eilę kultūrinių parengimų.

Kovo 2 d. Čiurlionio Ansamblio namuose rengia skyriaus tradicinį Vasario 16 minėjimą. Sibiro tremtinys, tik pernai iš Lietuvos atvykęs, B. Butkus, padarys pranešimą apie dabartinę padėtį Lietuvoje ir atsakins į paklausimus. Meninę programą mielai sutiko išpildyti pianistė Birutė Smetonienė. Po pasikaitos ir koncertinės programos bus vaišės. Į minėjimą kviečiama visa Clevelando visuomenė.

VASARIO ŠEŠIOLIKTOJI CLEVELANDE

Lietuvos Nepriklausomybės atkūrimo 50 metų sukaktis Clevelande bus minima vasario 18 d., sekmadienį. Šioji neeilinė šventė turėtų sutelkti

• K. S. Karpus, ilgesnį laiką dirbęs The Plain Dealer dienraščio linotipų skyriuje, šiomis dienomis pasitraukė į pensiją. Vasario 1 jam buvo suruošti atsisveikinimo pietūs.

Savo laisvalaikį K. S. Karpus, kaip ALT Clevelando skyriaus pirmininkas naudoja Vasario 16 minėjimo ruošai, redaguodamas programą ir atlikdamas visą eilę kitų paruošimų darbų.

• Akademikų skaučių "Šatrijos Raganos" dr. vėš pirmoji šių metų sueiga įvyko sausio 28 d. pas draugovės pirmininkę Stefą Gedgaudienę. Dalyvavo 18 narių. Ramunė Kubiliūnaitė pravedė pašnekesį apie draugovės veiklos išvystymą. Diskusijose dalyvavo visos sesės.

Sueigoj kooptavus į valdybą nares, pareigomis pasiskirstyta sekančiai: pirmininkė Stefa Gedgaudienė, pirm. pavaduotoja Ramunė Kubiliūnaitė, išdininkė Melita Nasvytienė, filisterių sklt. Mirga Kižienė, tikrųjų narių sklt. Dalia Orantaitė, kandidačių sklt. Vilija Mockutė.

• Solistė Aldona Stempužienė uoliai ruošiasi didžiuliam operų arijų koncertui, kuris įvyks kovo mėn. Masonic Auditorium salėje. Koncertą ruošia rinktinis simfoninis orkestras. Apie tą orkestrą, jo aukštą muzikinę kultūros lygį, neseniai tilpo išsamus straipsnis The Plain Dealer dienraštyje. To orkestro koncertams diriguoti kviečiami įžymūs Amerikos simfoninių orkestrų dirigentai, o dainų ir arijų programai iškilnieji solistai.

ti visus Clevelando ir apylinkių lietuvius netik į tos dienos pamaldas bažnyčiose, ne tik iškilmingą paminėjimą, bet ir prie bendro ir nepalaužiamo ryžto, auka, darbu ir pastangomis prisidėti prie kovos už brolių laisvę, jų priešpaudos ir išnaudojimo greitesnio panaikinimo.

Kaip kitais metais taip ir šį jubiliejinį minėjimą ruošia Clevelando ALT Skyrius. Abiejose lietuvių katalikų bažnyčiose Šv. Mišios bus laikomos Lietuvos laisvės intencija. Visos vietos lietuvių organizacijos kviečiamos dalyvauti su vėliavom ir palyda Šv. Jurgio parapijos pamaldose 10 val. 30 min.

Iškilmingas minėjimas įvyks Nepalaujamose Pagelbos parapijos salėje 4 val. p.p. Pagrindiniu minėjimo kalbėtoju yra pakviestas Dr. Adolfas Damušis, mokslininkas, visuomenininkas, vienas iš aktyviųjų 1941 metų sukilimo organizatorių. Įsidėmėtini jo žodžiai: "Rezistentas, nepakeldamas komunistinio melo ir niekšybės, ėjo nesvyruodamas, liejo kraują, kad ši dvidešimtojo amžiaus gėda būtų atskleista ir nuplauta. Tai aukščiausias karžygiškumo laipsnis. Tai buvo dvasios sukilimas prieš aplinkos melą ir negerovę". Ar pavyks pavergeviui nutildyti rezistenciją?

Minėjime dalyvaus ir angliskai žodį tars buvęs kandidatu į miesto merus Seth Taft, kylanti vietos politinė pajėga, lietuvių draugas.

Meninę programos dalį išpildys muziko Alfonso Mikulskio vadovaujamas Čiurlionio ansamblis su svečiais solistais -- Roma Mastiene ir Algiiu Grigu iš Chicagos bei Juze Krikštolaityte iš Clevelando. Vargonų ir pianinų palydoje bus išpildyta Stasio Šimkaus kantata "Atsisveikinimas su tėvyne".

Minėjimo metu bus renkamos aukos laisviniui reikalams. Jei paties aukotojo kitaip nebus nurodyta, aukos bus persiunčiamos Amerikos lietuvių Tarybai įprasta tvarka.

Visa Clevelando lietuvių visuomenė kviečiama gausiai minėjime dalyvauti.

ALT Clevelando Sk. Informacija

GRANDINELĖ PAS ČEKUS

Šeštadienį, sausio 27 dieną, Sokol Tyrs salėje įvyko čekų tradicinis balius-šokiai "Night in Prague". Programoje dalyvavo Liudo Sagio vadovaujama lietuvių tautinių šokių grupė Grandinė. Tai buvo pirmas kartas to balius ilgoj istorijoje, kad svetimtųjų šokėjai išpildė programą. Šis kvietimas buvo paskirtas Grandinėms ankstyvesniais pasirodymais tautybių parodose ir panašiose programose. Mūsų šokėjai savo šokiais, tautiniais rūbais ir bendra išvaizda padarė labai gerą įspūdį ir publikos, kuri buvo sudary-

1968 M. VASARIO 10 D.

Šv. Jurgio parapijos salėje

KONCERTAS-BALIUS

Dainuoja solistė

Violeta Čižauskaitė-Balčiūnienė

Stalai 10 asmenų. Kvietimai gaunami ar užsakomi iš anksto pas V. Žilionytę (486-5275), P. Skardį (461-6978), J. Čyva (681-5314) ar nuo 6 val. prie įėjimo.

GROS BLOZER'S ORKESTRAS.

Pradžią 7 val. 30 min.

Rengia ATEITIES KLUBAS

SKAUTŲ TĖVŲ-RĖMĖJŲ

SUSIRINKIMAS TORONTE

Šatrijos ir Rambyno tautų tėvų-rėmėjų metinis susirinkimas įvyko sausio 28 d. Pirmininkas Rusinas pradėdamas susirinkimą pasiūlė dienos pirmininku B. Saplį ir sekretorium Punkrienę. Praėjusio susirinkimo protokolą su smulkiais detalėmis parašytą perskaitė E. Simanavičienė. Toliau ėjo tėvų-rėmėjų komiteto pirmininko Rusino ir išdininko A. Vasiliausko pranešimai. Revizijos komisijos vardu pranešimą padarė P. Bastys. Susirinkime dalyvavę Šatrijos tauto tautininkė p. Gvildienė ir Rambyno -- buvęs Č. Senkevičius ir naujasis tautininkas dr. A. Dailys.

Po programos pasigirdo daug gražių atsiliepimų. Buvo pastebėta, kad šokiai patraukė visų dėmesį ne tik išpildymu, bet ir savo įvairumu. Čekai pastebėjo, kad jų Clevelande yra arti 50,000, o lietuvių daug mažiau, jie savo šokėjais tikrai negalėtų susilyginti su lietuviais.

Kitas svarbus šio įvykio aspektas yra pradžia bendradarbiavimo tarp tautybių. Šiais laikais visiems turėtų būti aišku, kad atskirai veikiant tautybių grupės gali parodyti tikrai labai ribotą įtaką Amerikos politikai. Tai galima pritaikyti ne tik Washingtono, bet ir mūsų vietiniai Clevelando valdžiai. Mūsų šokėjų dalyvavimas ir toks puikus pasirodymas svetimtųjų tarpe ne tik garsina lietuvių vardą ir parodo jų sugebėjimą, bet tuo pačiu atidaro kelią ir tolimesniam bendradarbiavimui su tom tautinėm grupėm, kurių tikslai sutampa su mūsų.

Galime tikrai didžiulius tokią reprezentaciją, kurią mums teikia Liudo Sagio vadovaujama Grandinė. Šią grupę visi turim remti ir sudaryti sąlygas, kad L. Sagys ir toliau galėtų tęsti šį prasmingą tautinės kultūros reprezentacijos darbą.

R. K.

• Vysk. M. Valančiaus lituanistinės mokyklos "Aukuro" ansamblio choro repeticijos vyksa antradieniais 7 val. vakare Šv. Jurgio parapijos salėje. Užsiregistruoti virš 40 moksleivių. Jei dar kas norėtų įstoti tai prašom padaryti nedelsiant.

Šiuo metu mokykla rengia jubiliejiniam Vasario 16-sios minėjimui, kuris įvyks vasario 11 d. Naujosios parapijos salėje dalyvaujant Šv. Kazimiero ir Vysk. Valančiaus mokykloms. Visas Clevelando jaunimas kviečiamas dalyvauti tame minėjime.

• Tautinį auklėjimą vasario mėn. Vysk. Valančiaus Lit. aukštesniojoje mokykloje dėstys mokytojai Butkus, K. Gaizutis, V. Brazilius ir kun. Žemaitis.

• Dominikas Jakubaitis mirė Clevelande ir palaidotas šeštadienį, vasario 3, atlaikius pamaldas Šv. Jurgio parapijos bažnyčioje 9:30 val. ryto. Velionis buvo pašarvotas Della Jakubs and Son laidotuvių namuose, 6621 Edna Ave.

• Išnuomojami šeimoms be vaikų du butai po 5 kambarius, naujai atremontuoti, po 60 dol. mėnesiui, Šv. Jurgio parapijos rajone, virš Superior Saving banko patalpų. Teirautis telefonu: 431-2497.

neleidžiama joms įsigalėti. pb

DĖL ŽYGIO PAS ŠVENTĄJĮ TĖVĄ

Mokslievių Ateitininkų Sąjunga kreipėsi į Amerikos Lietuvių Romos Katalikų Federacijos Tarybą, prašydama apsvarstyti žygio mintį ir sudaryti visiems bendrą centrinį komitetą žygio vykdymui. Po gyvų diskusijų, Tarybos Suvažiavimas Chicagoje nusprendė pagrindiniu šio žygio tikslu padaryti religinės priešpaudos iškelimą, priimdamas šį nutarimą:

"ALRK federacijos tarybos suvažiavimas pavadavo centro valdybai sudaryti iniciatorių komitetą, kuris suburtų lietuvių jaunimo ir vyresniųjų organizacijas Lietuvos nepriklausomybės atstatymo paskelbimo 50 metų sukakties proga visam pasaulyje rinkti peticijos parašus apie religinę priešpaudą Lietuvoje ir kituose sovietų Rusijos okupuotose kraštuose ir ją įteikti lietuvių jaunimo žygyje pas Šv. Tėvą".

Apie nesiliaujantį žmogaus teisių mindžiojimą pasaulis turi būti informuojamas nuolat ir visais prieinamais būdais, kartu ieškant vis geresnių priemonių kankinamiems padėti. Mokslievių Ateitininkų Sąjunga džiaugiasi Katalikų Federacijos sprendimu, kviečia visus, ypatingai visą giliau tikintį jaunimą, paremti Federacijos pastangas komitetai sudarant: kviečia prisidėti prie šio komiteto darbo savo sugebėjimais, savo laiku ir turtais -- ir tikisi, kad šis jaunimo žygis prisidės prie mūsų dvasinio atsinaujinimo, atgaivindamas daugelio ryžtą gyventi savo broliams ir Kristui; pažadindamas nevieną didesnę vidinei laisvei ir tarpusavio meilei. Šiais -- Lietuvos laisvės atgavimo sukačiais ir Laisvės Kovai skirtais metais.

HELP WANTED MALE

ENGINEER PRODUCTION ENGINEER

Gas discharge tube and vacuum tube production. 3 to 5 years experience in production engineering of glass to metal and/or ceramic to metal electron tubes desirable. Complete responsibility for products, cost reductions and coordination with sales and Q. A. Two long range programs involving new commercial end use devices utilizing ceramic to metal and glass to metal sealing techniques have been started.

Aggressive men with ideas and ability can grow to group leader and higher as several other products will be programmed onto this same equipment. Company growth rate in excess of 30% annually and division growth has been almost a factor of 3 in 26 months, with another factor of 2 foreseen for the next 2 years. B. S. in E. E.; I. E., M. E. or Physics preferred. Salary open. Write or call: SIGNALITE, INC.

1933 HECK AVE. NEPTUNE, N. J. (201) 775-2490

(12-16)

Naturally
SUPERIOR SAVINGS
SINCE 1909
798 EAST 185th STREET
6712 SUPERIOR AVENUE
13515 EUCLID AVENUE

HOME and REMODELING LOANS
INSURED SAVINGS

JAKUBS & SON
FUNERAL HOMES
Vėsinamas oras Jūsų patogumui
Della E. Jakubs & William J. Jakubs
Licensijuoti laidotuvių direktoriai ir balsamuotojai
35 metai simpatingo ir rimto patarnavimo

6621 Edna Avenue EN 1-1763
936 East 185th St. KE 1-7770
CLEVELAND, Ohio

DIRVA

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

SUDARYTA TAUTINIO SAJŪDŽIO VADOVYBĖ

ALT S-gos Valdyba, remdamasi "Lietuvių Tautinio Sąjūdžio Vadovybės Nuostatais" (iš 1960 m. birželio mėn. 5 d.), š. m. sausio 19 d. posėdy nutarė į Lietuvos Tautinio Sąjūdžio Vadovybę deleguoti šiuos narius: Vytautą Abraitį, Algirdą Budreckį, Bronių Nemicką, Domą Peniką ir Juozą Mauruką.

Sąjungos Valdyba linki jiems geriausių sėkmių politinės veiklos baruose ir reikšmingų įnašų Lietuvos laisvės siekimuose.

★

Kai kuriems skyriams prašant, S-gos Valdyba pratęsė laiką iki š. m. balandžio mėn. 1 d. prisiųsti jai įstatų keitimo reikalų pastabas ir pasiūlymus (žr. bendrąsias Nr. 2). S-gos Tarybos nariai ir skyrių Valdybos, kurie dar nėra tuo reikalu pasisakę, prašomi dabar tai padaryti.

★

S-gos Valdybos žinioje dar yra likęs nedidelis kiekis monografijos "Antanas Smetona". Kad nebūtų kokių sunkumų, kai iškils koks reikalas ir monografijos prisiels, S-gos Valdyba ragina skyrių Valdybas iš anksto įsigyti ir savo žinioje laikyti bent po kelis tos monografijos egzempliorius. Skyrių Valdybos yra prašomos paraginti ir savo narius ją užsisakyti.

Monografijos (po 10 dol.) užsakomos pas S-gos išdėtininką Kazimierą Pocių — 3908 Fir St., East Chicago, Indiana 46312.

• Lietuvos Nepriklausomybės Fondui paremti, šiais metais išleidžiančiam knygą apie Lietuvą anglų kalba, ALT S-gos Clevelando skyrius paskyrė 100 dolerių auką.

• Vytauto Didžiojo Universiteto monografijos redakcinės komisijos posėdis įvyko sausio 6 d. Chicagoje. Pirmininkavo Komisijos pirmininkas vysk. V. Brizgys, sekretoriavo Komisijos sekretorius inž. J. Rugis.

Dalyviai išklausę pranešimus apie atliktus darbus ir pasidžiaugė, kad paruošimo darbai gerokai pasistumėję pirmyn. Kai kurių fakultetų ir katedrų aprašymai surišti su sunkumais dėl autorių ir medžiagos stokos. Redakcinė Komisija tikisi, kad galės visus sunkumus nugalėti ir nutarė, kad š. m. balandžio mėn. yra galutinis terminas raštams vyriausiam redaktoriui prof. P. Čepėnui atsiųsti.

Redakcinė Komisija informuoja apie savo darbus lietuviškąją visuomenę ir tiki, kad numatyta monografija bus šiltai priimta.

Dar kartą prašoma siųsti Universiteto ir jo veiklos Nepriklausomoje Lietuvoje fotografijas prof. F. Čepėnui, 6015 S. Francisco Ave., Chicago, Illinois 60629. Fotografijos bus gražintos. Redakcinė Komisija ir toliau per spaudą informuos lietuviškąją visuomenę apie jos darbus.

CHICAGO

• Dalia Tallat-Kelpšaitė, JAV LB Centro Valdybos jaunimo reikalų vedėja, East Chicagoje ruošiamame Vasario 16-tos minėjime pasakys pagrindinę kalbą.

Minėjimas įvyks vasario 18 d. šv. Pranciškaus parapijos salėje, 3905 Fir St., East Chicago, Ind.

• Solistės Prudencija Bičkienė ir Alviną Giedraitienę mielai sutiko pagiedoti duetą šv. Kryžiaus parapijos bažnyčioje vasario 18 dieną, 10 valandą per iškilmą Mišias, minint Lietuvos 50 metų Nepriklausomybės atkūrimo sukaktį.

Pamaldose taip pat giedos ir Dainavos ansamblis, vadovaujamas Petro Armono.

DEMESIO DIRVOS SKAITYTOJAMS CHICAGOJE

MEČYS ŠIMKUS, teisininkas, turįs ilgametę praktiką, tiksliai, tvarkingai ir greitai užpildo įvairius INCOME TAX blankus. Adresas: 4259 So. Maplewood, Chicago, Ill., tel CL 4-7450 arba YA 7-2046. Kasdien 9-8 val.

* NAUJAS ŽURNALAS organizuojamas Chicagoje. Organizatoriai K. Drunga, S. Radvila, T. Remeikis, A. Idzelis, G. Gedvila. Redaktorių numatytas H. Žemelis. Numatoma išleisti bent 10 numerių per metus. Leidėju būsimi "Viewpoint Press, Inc." Bendrovės nariai -- įnešę po 100 dol.

Organizatorių išsiuntinėjame laiške naujo žurnalo pasirodymo priežastys suverčiamos mūsų spaudos subanalintam galvojimui, kad tos "spaudos puslapiuose vyrauja vien primityvu-

EAST CHICAGOS LIETUVIAI RUOŠIASI VASARIO 16

ALTarybos Lake apskritys skyrius 50 metų Lietuvos Nepriklausomybės atstatymo minėjimą ruošia š. m. vasario 18 d. East Chicagoje.

Kaip pirmininkas A. Vinick ir sekret. P. Indreika informuoja, jau yra gauta proklamacija iš Indianos gubernatoriaus Branigin, skelbianti vasario 16-tą Lietuvos Dieną. Taip pat žada gauti tokias pat proklamacijas ir iš didesniųjų šios apskrities miestų burmistrų: Gary -- R. Hatcher, Hammond -- J. Klen ir East Chicago -- J. Nicosia.

Šioje vietovėje minėjimas pradėdamas vasario 16 d. lietuvių tautinės vėliavos pakėlimu prie East Chicagos miesto rotušės. Vėliavą pa-

mas, persaldinimas ir nutylėjimas". "Išskyrus vieną kitą žurnalą, mes neturime dažnesnio leidinio, kuris savo pirmuoju uždaviniu laikytų ne talkstymąsi prie dvasinio tingumo bei bukvumo, bet tarnautų ir skatintų mintijimo pažangą, atvirumą realybei ir drąsą naujovei bei tobulėjimui".

PASKAITŲ CIKLAS

'MES IR LIETUVA'

Per keletą paskutinių metų vis dažniau išskyla santykiavimo su kraštu klausimas, kuris mūsų visuomenėje yra sukėlęs įvairių nuomonių pasiskirstymą. Santara - Šviesa, besidomėdama mūsų visuomenės kultūriniais bei politiniais įvykiais, nelieta šio klausimo nepastebėjusi. Tai kilo sumanymas suruošti paskaitų ciklą šiam klausimui panagrinėti. Paskaitų cikle, Mes ir Lietuva, sutiko dalyvauti šie prelegentai su savo mintimis: Kun. K. Barauskas (Baras) iš Chicagos, tik pernai pasitraukęs iš Draugo redaktoriaus pareigų. Kun. Dr. F. Jucevičius iš Montreal, Canada, pasireiškęs spaudoje santykiavimo klausimo nagrinėjimu. V. Vaitekūnas iš Orange, New Jersey, plačiai žinomas visuomenės veikėjas ir VLIKo narys. Taip pat, Dr. L. Sabaliūnas, praeitą vasarą gilinęs politines studijas Lietuvoje, sutiko šiam paskaitų cikle, Mes ir Lietuva, dalyvauti.

Paskaitos vyks Jaunimo Centre, didžiojoje salėje 5620 So. Claremont Ave., Chicago, Ill. Taip pat yra nustatytos šios datos: Vasario 10 d. (šešt.) -- Kun. K. Barauskas; vasario 23 d. (penkt.) -- Kun. dr. F. Jucevičius; kovo 8 d. (penkt.) -- V. Vaitekūnas; ir kovo 16 d. (šešt.) -- Dr. L. Sabaliūnas. Paskaitų pradžia: 8 val. vakaro.

Santara-Šviesa kviečia visuomenę pasiklausyti šių paskaitų ir dalyvauti diskusijose.

Santara - Šviesa (sk.)

kels pats miesto burmistras John Nicosia. Garbės sargybą neš Vytauto Posto legijonieriai iš Gary. Pakeliant vėliavą žodį tars ALB Centro valdybos pirm. inž. Br. Nainys. Dalyvaus vietinių laikraščių ir radijo korespondentai, o taip pat ir lietuviškos T.V. vadovas Šlutas. Skyrė valdyba kviečia visus lietuvius skaitlingai dalyvauti prie vėliavos pakėlimo. Pageidaujama, kad moterys dėvėtų tautinius rūbus.

Pagrindinis minėjimas įvyks vasario 18 d. Iš ryto bus iškilmingos pamaldos lietuvių parapijų bažnyčiose: Gary -- Šv. Kazimiero ir E. Chicagos -- Šv. Pranciškaus. Vakare, 6 val. iškilmingas minėjimas bus tęsiamas Šv. Pranciškaus parapijos salėje, East Chicagoje. Minėjimas vyks banketo formoje. Pagrindine kalbėtoja pakviesta ALB Centro valdybos narė jaunimo reikalams Dalia Tallat-Kelpšaitė. Dalyvaus senatorius Birch Bay iš Indianos ir Atstovų Rūmų narys Ray Madden, o taip pat ir aukščiausio miestų burmistrų. Bus ir meninė dalis.

Pamaldose ir salėje kviečiami skaitlingai dalyvauti.

NAUJA ALB EAST CHICAGOS APYLINKĖS VALDYBA

ALB East Chicagos Apylinkės narių susirinkimas įvyko š. m. sausio 28 d. lietuvių parapijos mažojoje salėje. Susirinkimą atidarė pirm. Kazys Valeika. Susikau-pimo minute pagerbti mirusieji apylinkės nariai, igaliotas ministris Anglijai B.K. Balutis ir Lietuvos operos įkūrėjas Kipras Petrauskas.

Pranešimus padarė: pirm. K. Valeika apie bendrąją veiklą, išd. J. Liubinas apie kasos stovį ir A. Juodvalkis revizijos komisijos vardu. Diskusijų metu pasiaiškinta dėl talkos vietos organizacijoms, Jungtiniam Finansų Komitetui

JUBILIEJINIS VASARIO 16 MINĖJIMAS CHICAGOJE

PROGRAMOJE IŠKILMINGA AKADEMIJA

dalyvaujant aukštiems amerikiečių pareigūnams ir
JULIAUS GAIDELIO

KANTATA

"KOVOTOJAI"

Žodžiai St. SANTVARO

Išpildo "DAINAVOS" ansamblis

vadovaujamas dirigento P. ARMONO

Solistai: D. STANKAITYTĖ

A. VOKETAITIS

A. PAVASARIS ir

Simfoninis orkestras

VIETA: Civic Opera House, 20 N. Wacker Drive.

LAIKAS: Vasario 18 d. 3 val.

BILIETAI nuo 3 iki 10 dol. gaunami

"Marginiuose", 2511 W. 69 gatvė.

CHICAGOS LIETUVIŲ TARYBA

ir kt. Visos apyskaitos vienbalsiai priimtos. Džiugus reiškinys, kad valdyba, skirstydama per metus uždirbtą pelną, neužmiršo ir spaudos: Lituanus, Dirvos, Draugo ir Pasaulio Lietuvių.

Iki šiol viskas riedėjo kaip "sviestu patepta", bet priėjus valdybos rinkimus sukliuvo, lyg vėžimas į provežą įkritęs. Nors solidarumo mokesčių išdininkas yra išrinkęs iš rekordinio skaičiaus narių (susimokėjo 40 šeimų ir 50 vieningųjų), bet susirinkime tedalyvavo nepilni du dešėtkai. Suprantama, iš tokio mažo skaičiaus sunku sudaryti valdybą. Pirmininkaujantis K. Pocius turėjo gerokai pasitempti, kad neišsiskirsčius be naujos valdybos. Po ilgų derybų ir prašymų buvo sudaryta valdyba iš trijų narių: pirmininkas K. Valeika, išdininkas J. Liubinas (abu iš senos valdybos) ir B. Vilutienė -- sekr. Valdybai duota teisė, reikalui esant, papildyti dar dviem nariais. Valdybai į talką sutiko ateiti, ruošiant gegužinę, Petras Indreika ir Juozas Neverauskas. Sudarius valdybą visi lengviau atsikvėpė.

Į revizijos komisiją išrinkti: K. Pocius, Z. Moliejus ir A. Juodvalkis. Į Apygardos atstovų suvažiavimą pasidlyta ir išrinkti valdybos revizijos ir parengimų komisijos nariai.

Kad nepasikartotų eilę metų vykstantis sunkus valdybos sudarymas buvo sudaryta nominacijų komisija, į kurią išrinkti: P. Indreika, Z. Moliejus ir A. Juodvalkis.

Susirinkimui pirmininkavo Kazimieras Pocius ir sekretoriavo Kęstutis Sidabras. (aj)

INDUSTRIAL SECURITY PERSONNEL

We have 3 full time openings in the downtown area. 4 on the Eastside. 2 on the Westside. 5 positions available in Highland Park. Uniforms & equipment are furnished free. Company paid Life & Hospitalization Insurance. Paid vacation & retirement program. The starting rate is \$83.20 for 48 hour week.

The work is not difficult & no experience is required. You must have a clear police & work record, and be in good health. Minimum height 5'9". Preferred age 25 to 55.

For further information on this career opportunity in this expanding field of plant protection.

Call 313 -- 444-4959 Suite 905

Northland Towers,

Nex to the Northland Inn

At Greenfield Rd. & West 8 Mile

WEEKDAYS 9:30 A.M. TO 4:30 P.M.

An Equal Opportunity Employer

(13-15)

P A D Ė K A

A + A

MARIJA KRIVICKIENĖ

Mūsų mylima žmona, motina ir senelė mirė 1968 m. sausio mėn. 13 d. ir palaidota sausio mėn. 16 d. Kalvarijos kapinėse, Clevelande.

Nuoširdžiai dėkojame: kun. B. Ivanauskui, atlaikusiam gedulingas pamaldas už jos sielą, kun. K. Žemaičiui už atkalbėtą koplyčioje šv. Rožančių ir velionės palydėjimą į kapines.

Dėkojame visiems, kurie užprašė šv. Mišias, prisiuntė velionei gėlių, dalyvavo laidotuvėse bei pareiškė mums toje liūdesio valandoje užuojautą.

Dėkojame laidotuvių direktoriui Jakubas & Son už rūpestingą patarnavimą.

Nuliūdę: vyras Vladas, sūnus: Alfonsas su šeima, Algirdas, duktė Genė Ignatavičienė ir anūkė Eglė Rebol su vyru.

Detroito Lietuvių Namų Draugijos sausio 14 d. buvo išrinkta 1968 metams nauja valdyba. Sėdi iš kairės: pirm. dr. Vytautas Mileris, sekretorė Genovaitė Viskantienė, vicepirmininkas Jonas Atkočaitis. Stovi: išdininkas Antanas Sukauskas ir finansų sekretorius Juozas Racevičius. J. Gaižūčio nuotrauka